

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

РІК IX.

Ч. 44.

СЕРЕДА, 7 ПАДОЛИСТА 1917

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, NOVEMBER 7th 1917.

No. 44.

VOL. IX.

РЕДАКЦІЯ
С.Д.П.
Український Комітет У.С.Д.П.
Адреса:
Committee of the
U. S. D. P.
Winnipeg, Man.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів).
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

Окружний Комітет
(Бр. Колумбів)
Секретар:
N. Tkaczuk,
Fermie, B. C.

АВСТРО-НІМЕЦЬКА ОФЕНЗИВА.

Італійська армія під напором переважаючої австро-німецької сили пофнула ся аж на правий беріг ріки Тагліменто.

Німці успіли своїми окружуючими маневрами відтяти частину італійської армії на полудне від Удіне, яка в числі 60.000 зложила оруже.

Німецько-австрійська армія станула на лівім березі ріки Тагліменто і здобула важніші мостові укріплення.

Італійські війська мали відбити перші атаки передніх сторожких австро-німецької армії, однак німецькі війська відперши італійську армію на півночі в каринтійських Альпах, загрожують лівому крилу Італії, а тим самим і цілій лінії на ріці Тагліменто.

Після німецьких звітів, австро-німецькі війська забрали до сн 200.000 італійських бранців і 1.800 гармат, кромі великої маси різного военного матеріалу.

З Риму і Берліна надійшли вісті, що австро-німецькі війська перейшли вже ріку Тагліменто, де Італії зреформували свою боеву лінію, і гонять італійську армію перед собою дальше на захід.

Донесене з Берліна говорить, що австро-німецькі війська полонили нових 6.000 італійських жовнів і поступають на захід. "Послідні вісті доносять, що і в полудневім Тиролю розпочалась борба, тільки перші атаки австрійської армії зістали відбиті. На сей фронт йде тепер без перестанку німецька поміч.

НІМЦІ ПЛЯНУЮТЬ ЗНИЩИТИ ЩЕ Й УКРАЇНУ.

Петроград, 3 падол. — Російський генерал Черемісов, головний командант на північнім фронті заявив, що Німці приготувались висадити своє військоко на побережу заліву Ботнічній.

Часописи розписують ся про те, що Німці рівнож приготувались до офензиви на Молдаві, щоб вдарити і забрати ще й Україну.

РОСІЯ ВЖЕ ВИЧЕРПАНА.

Петроград, 2 пад. — Російський премієр Керенський заявив перед представителями злученої преси, що Росія знесилена вже війною, і тепер же тільки на поміч альянтів. Він заявив, що тепер тягар війни повинні взяти альянти на свої плечі. Росія воювала і воєне цілий час сама. Наприкінці він заявив також й те, що хотія Росія знесилена вже війною, то се не означає, що вона усуває ся від неї цілковито.

По сдовам Керенського Росія схвилювана питанням — де знаходиться тепер британська фльота, коли німецька фльота вихлала на отверте, балтійське море?

"Чи Росія думає вищофати ся від війни?" питає ся кореспондент. Премієр сміючись сказав: "Се є смішне питання. Росія безвідлучну участь в війні. Треба тільки пам'ятати історію сеї війни. Росія розпочала війну задля своїх союзників. Коли

вона вже боролась, Англія ще лиш приготувалась, а Америка лиш приглядалась ся сій війні".

О)1(о

Російський генерал Гурко, що приїхав недавно до Лондону, заявив представителям преси, що премієр Керенський, обвіняючи британську фльоту за те, що вона не поспішила на поміч Росії на Балтику, показав лише те, що в него брак такту і політичного сенсу.

ПРОТОПОПОВ ЗБОЖЕВОЛІВ.

А. Д. Протопопов; бувший міністер внутрішніх справ і один з реакційних провідників старо-го ладу був арештований зараз після вибуху революції і приміщений в петропавлівській кріпости. Недавно перенесено його через недугу до шпиталю, та в шпиталі хотіли його російські салдати повесити, зібравшись там масово на вістку його переноси до шпиталю. Мійський міліція вдалась однак перешкодити в виконанню сего діла.

Послідні вісті говорять, що по двох днях побуту в шпиталі Протопопов збожеволів.

ЯК ТЕПЕР В РОСІЇ?

На днях дістались до України від нашого кореспондента Т. І. Кулика стаття і лист, в котрім він між иншим пише таке: "Нині мене забрали до війська, як і решту амнегірованих політичних. В Росії страшна реакція. Мимо того ми не траїмо надії. Дуже прошу писати. Всего найліпшого, Ваш

І. Кулик (Р. Ролінато)"
Стаття т. Кулика буде поміщена в наступному числі "Р.Н."

ПОГРОМИ НА ЖИДІВ В РОСІЇ.

Кореспондент ньюорського соціалістичного дневника "Форт-вертс" телеграфує з Петрограда:

"На засіданні Центрального Комітету Ради Робітничих і Салядських Депутатів ухвалено зорганізувати у всіх губерніях спеціальні анти-погромні комісії, котрі би вели постійну боротьбу з все зростаючим погромним рухом. Ухвала та перейшла після того, як представителі Бунда Абрамович прочитав доклад про положення річній в краю.

В Переяславі, полтавської губернії вчинено погром, 8 євреїв вбито, 20 ранено.

З АВСТРІЙСЬКОГО "РАУ".

З Відня подають, що більше, чим 60 тисяч політичних плічників зістали випущені з приво-ду амнесії, яку проголосив тепер цісар Карло.

Точне число випущених не подано. З добре поінформованих жерел в Австрії доносять, що число випущених політичних плічників сягає близько 200 тисяч тому, що в деяких частях краю цілі легіони Славян, що сь як підозрівало їх австрійське правителство, були загнані

без всякого суду і доказань в кримінали.

Обставини політичних переступників, випущених тепер на волю, були не до витримання. За мкнені в криміналах сохли з голоду, а крім сього всяка нечистота нищила їх живцем. Тисячі з них вирокували з криміналь-них мов загробники. Тіла в них майже нема, лише шкіра і кости.

МИРОВІ УСЛІВ'Я АВСТРІЇ.

Вашінгтон. — Дипломатичною дорогою прийшли до Вашингтону інформації про се, що австрійська морська ліга ухвалила резолюцію, в яких висловлює свої погляди дотично мирових умов, стаючи на становищі, що мир в першій мірі повинен забезпечити Австрії, перевагу на Адриїським морю і на Дунаю, а також політичну і торговельну свободу і вільні взаємини з близьким і далеким Сходом.

Подаючи ті цілі Австрії, телеграма одержана сьогодні, говорить:

"Альона не може лишити ся в руках Італії. Як що Альбанія і Черногора мають дальше бути державами, то Австрії мусять бути загарантовані впливи від Спіді до Авльони і право закладати військові стації на всіх важніших пунктах, себ то в Антиварі, Дульчіно, Сан Джованні, Дураці і на північ від Бояни. Альбанія і Черногора можуть існувати тільки на услів'ю, що вийдуть в тісній економічній і мілітарній союз з монархією.

"Ловчен мусять на завсідги лишити ся при Австрії. Триест і околиця мусять бути забезпечені. Дунай коло Білгороду мусять в цілости стати австро-угорською послистією. З того слідує, що цілий правий беріг Сави з Білгородом мусять перейти до Австрії, а також і правий беріг Дунаю аж до Смедерева.

"Коли Сербія має лишити ся державою, то вона не може мати більше як тільки малий пор-стір над Дунаєм коло Смедерева. Ані сербська ні румунська границя не має припірати до Зеланих Воріт. Як що Сербія і Румунія мають існувати як держави, то се може стати тільки під услів'ем, що вони дістануть володарів, які не будуть ворожі до Австро-Угорщини і будуть готові заключити на до-вгий час договори з Австрією.

ЩО РАЗ БІЛЬШЕ ВІСТІЙ ПРО МИР.

З Амстердаму телеграфують до Лондону, що центральні держави готувлять ся виступити з своїми мировими пропозиціями не пізніше 25 падоліста. Мировая конференція мала би відбуватися в місті Берні, в Швайцарії. Після сих вістий, кожда воююча держава мала би послати на сю конференцію двох делегатів.

Рівнож і в лондонським парламента починають підносити голоси за мировими переговорами.

ІТАЛІЯ СТОІТЬ ПЕРЕД РЕВОЛЮЦІЄЮ.

Вашінгтон, 31 жовтня. — Слідуюча з ряду націй, яка розпочне революцію і скине короля, може бути Італія.

Ся можливість стверджує ся особливо після теперішних невдач на фронті.

Гамільтон Файф, кореспондент лондонської часописі "Дейлі Мейл", який перебував на всіх боевых фронтах, отже й на італійським, привіз цікаві інформації в Америку.

Сей военний кореспондент каже:

"Я думаю, що не менша небезпека як воєнна, є політична небезпека. Ми мусямо бути при готованні оглядати великі внутрішні потрясення в Італії. В Італії завжди була частина народа, яка ставила опозицію війні. Сей народ й тепер при роботі.

Страти, які понесла Італія, дуже тяжкі. Останній наступ, зроблений ними, коштував їх дорого, і тепер вони втратили не тільки здобутий ґрунт, але багатово більше. Се в мілітарнім зми-слі не має великого значіння. Але невдоволені в тилу прибуль-шуть втрати і питати мусять: чи оплатити ся продовжати війну?"

ІТАЛІЙСЬКІ СОЦІАЛІСТИ НА ВІЗУЮТЬ ТІСНІЙШИЙ ЗНОСИНИ З СОЦІАЛІСТАМИ ФРАНЦУСЬКИМИ.

Екзекутивний Комітет Італійської Соціалістичної Партії вибрав свого головного секретаря, Лазарі, делегатом на конвенцію французьких соціалістів, для передачі привіту і поздравлення товаришів французьких з праєю італійських соціалістів і для навязання тіснійших братерських зносин в користь Інтернаціонала.

УВАГА!

В 42 ч. "Р.Н." було поміщене оголошене про те, що т. Т. Плесан з Тімінс отворив кооперативний штор. Як показує тепер з листа написаного до нас т. Плесаном, то він жадного штору не організував і заоголошене не відповідає. Є се видумка якоїсь підлої людини, щоби в сей спосіб пімстити ся на т. Плесанови.

Щоби шось подібного не творило ся в будучности, від сьогодні жадних оголошень без печатки відділу або иншої якої-будь організації в "Роб. Народі" не оголосимо.

ТОВ. П. ЛЮТАК ОРГАНІЗАТОРОМ ДЛЯ МАНІТОБИ І САСКАЧЕВАНУ. Подаєть ся до відома членам партії

ПОБИТО СВЯЩЕННИКА ЗА СЛОВО ПРАВДИ.

Кармі, 11л. 31 жовтня. — С. Сіберт, пастор апостольської церкви, зістав заатакований і побитий юрбою після служення в церкві, за те, що він заявив в церкві: "всакій чоловік, що беть ся в сучасній війні, не є християнином і що"він ніколи не віддасть честі американському прапорю".

СЛІДАМИ СТАРОЇ РОСІЇ.

Сінсінаті, Огайо, 29 жовтня. —Сьогодні найдено коло Флоренс, Кентоки, сильно побитого Герберта Бігельова, пастора "народної церкви" і звісного противника війни.

Коли Бігельов спішив на соціалістичний мітинг, де мав виступити проти-воєнну бесіду, найменні драби схопили його на автомобіль, завезли до ліса, зняли з нього одезу і сильно побили.

Бігельов находити ся тепер в шпиталі. Лікарі заявили, що він безвідлично хорий.

Отсе називає ся "культурна, свободна" Америка.

НІМЕЦЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ УВ'ЯЗНЕНО.

Сайокс Філас, 2 пад. — Суддя Юменс засудив тут 26 німецьких соціалістів на дво-літню тюрму за те, що вони виступали проти введення в Америці при-мусового військового закона. Справу сю розбирав федеральний суд.

ДОМІНІЯЛЬНІ ВИБОРИ.

Загальні, доміняльні вибори відбудуть ся в понеділок, 17-го грудня. День номінацій назначений на 19-го падоліста. Новий парламент має зібрати ся 28-го лютого, 1918 року.

Голосувати в сих виборах будуть також жовніри, матроси і їх жінки та своячки. Вибірчі військові і морські локалі будуть устроєні не лише в Канаді, але і поза границями Канади, де тільки находити ся канадські горожани.

Військові виборці, що перебувають тепер в Канаді, будуть голосувати разом з цивільними виборцями. Військо на фронтах зачне голосувати вже 20-го падоліста, а голоси їх будуть перераховувати в офісі канадського комісара в Парижі. Предсказують, що виборчий докладний результат знаний буде доперва в п'ять тижнів по голосованню.

Новий парламент буде складати ся з 234 членів, або о 13 членів більше від послідного числа парламентарних послів.

НА ПОКРИТЄ КОШТІВ З'ІЗДУ.

Вітворюк, 13-го с.м. відбуде ся спеціальний мітинг вінніпегського відділу У.С.Д.П. в локалі відділу під ч. 907 Мейн Стр. в справі ухвалення партійної конституції.

Кожний член повинен обовязково явити ся на сей мітинг.

М. Гр. Кузик, секр.

НАДЗВИЧАЙНО ГАРНУ КОМЕДІЮ

п. з. "СОКОЛИКИ"
ВІДІГРАЄ ДРАМ. КРУЖ. ім. В. ВИННИЧЕНКА, в СУБОТУ ДНЯ 17-го СЕГО МІСЯЦЯ В ГРЕНД ОПЕРА ГАУЗ НА РОЗІ УЛИЦІ, МЕРІ І ДЖЕРВІС ПРИХОДИТЬ ВСІ!

Зміна адреси
ФОТОГРАФІЧНОГО ЗАВЕДЕННЯ.
Від першого падоліста с. р. фотографічне заведе-
дене доси існуюче під ч. 587 Селкирк ул. — пере-
реношу до нового місця під ч. 273 Селкирк ул.
Я. ГАЛДЗІНСЬКИЙ

Однокла Найстарша Українська
Кравецька Робітня в Вінніпегу
Phone: St. John 2664.
ВЛАСТИТЕЛЬ, С. ЮСКІВ.
Вислає на жадане гарний ілюстрований катало-
г мужеських убранных даром в українській
мові.
Пішть скоро за ним.
Если хочете мати гарне убрание, найкрасшу моду, пер-
ворядно зроблене з найлучшої матерії і щоб Ви себе
задовольнили, повинні послати замовлене, або особисто
з'явитися на адресу:
The Ruthenian Clothing & Tailoring
882 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

"ROBOTCHYJ NAROD"

(The Working People) The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. Published weekly by The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada. Winnipeg, Man. Phone: St. John 1466 M. Popovich, Editor.

Subscription \$1.50 a year in Canada. Elsewhere \$1.75.

"РОБОЧИЙ НАРОД"

одинока в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична часопис, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить що тижня.

Редактор М. Попович.

Річна передплата на "Р. Н." вносить: в Канаді \$1.50 в інших краях 1.75

Рукописий не звертає ся.

За оголошення редакція "Р. Н." не відповідає.

Адреса до "Р. Н." така: "ROBOTCHYJ NAROD" Box 3658, (St. B.) Winnipeg, Man.

ДОМАГАНЯ МИРА.

Щоби наші читачі мали поняття, які статі пишуть ся для жовнів на російському фронті, подаємо понизше статю з часописи "Український Голос", яку видає Українська Центральна Рада для жовнів-Українців на північному фронті, коло міста Риги:

Ще Децидер Еразм сказав: "Війна остільки безглузда і злочинна з'являє в життю народів, що дає змогу визначити ся тільки професійним злочи́нцям"... Три роки минуло вже, як день і ніч речуть ся гармати, леть ся людська кров, наспинають ся могили, знищують ся народне господарство, руйнують ся храми, споникають ся всіякі прови свідомості в народі і визначають ся "патріотизмом" та "гуманізмом" європейські злочичи. Кров і сльози, золото і армати, продажність і жорстокість утворили кошмар нашого життя, в якому здавало ся, на завше зникли творчі сили народів.

І зараз, коли всі народи Європи в сліпим отупленні озлоблено засідають друг на друга, коли то лод загрожує відкрити свою ненажерливу пащу, десь в глибокій життя нарастає глуха тривога за будуччину, — що-ж ділять?

Мимоволі очи всього трудящого народу звертають ся на північ, туди до нового Союзу мира і братерства народів, Стокгольму. Накінцець таки широка верстви трудящого народу зрозуміли, що їхні імперіалістичні уряди, продовжуючи війну до останнього виснаження сил, самі не зуміють вишукати того ґрунту, на якому могли б збудувати храм мира і привести народи до справедливої згоди.

Цілком зрозуміло, через що так повстають імперіалістичні уряди проти Стокгольму і всіма силами змагають ся загальмувати хід соціалістичних мас, які прямують до мирової соціалістичної конференції. Панове міністри не зупиняють ся перед тим, щоб в хід пустити такої ганебної зброї, як брехні і наклепи. А коли такі провокаційні заходи гинуть безслідно не досягаючи мети, тоді великодержавні "політиkerи" просто відмовляють ся видавати паспорти.

Страждане і терпіння народу надто нарастає і, певне, скоро перейде в загальний гнів і обурення. Правда, чекати загально-європейської революції було б наївно, але чекати загальної боротьби за мир маємо повну рацію, позаяк така боротьба вже розпочинаєть ся. Ще не так давно, серед англійських робітників багато було прибічників "війни до повної перемоги", а міністер праці Гендерсон упорно тримав ся політичної орієнтації імперіалістичного Альберта Тома. В свій час, Гендерсон і "знаменитий соціаліст" французької республіки, Рібо приїздили в Росію і провадили солодечкі розмови про "братерство по зброї" і побожні казаня про знищене війським мілітаризмом мілітаризму німецького, вони ні єдиним словом не згадали того, чого справді прагне народ, — мира.

Коли розпочав ся соціалістичний рух за мир в союзних з нами державах, то буржуазія французька уперто змагаєть ся з сим рухом, як з "державною ересю" виголошувала анатему народо-видати пашпорти представникам на стокгольмську конференцію французький уряд відмовив ся, через що і єдиний соціаліст-міністер Тома ма ло що не вийшов із складу уряду, але тільки розуміє того, що тоді уряд цілковито уявляв би собою буржуазію, лишило Тома на міністерській посаді.

Здавало ся, що так все і заниділо, що всьому вже край, але-ж, як бачимо, се тільки початок будучого. Газети доносять звістки, що центральний комітет французької соціалістичної партії виголошив резолюцію проти уряду за відмовлене видати пашпорти. Одночасно в резолюції за

відмовить ся від своєї заборони, то розпочнеть значаєть ся, що в противнім разі, коли уряд не ся протестуючий рух, за який відповідати ме сам уряд.

Не краще стоять справи і в Англії, де остання робітничка конференція постановила післати своїх представників до Стокгольму. Ще не так давно, знаємо, коли від незалежної партії робітників Макдональд мав іхати на соціалістичну нараду до Стокгольму, то команда матросів з парохода, яким мав іхати Макдональд, збунтувала ся і не хотіла іхати; робітнички з "Унії" теж поділи ли ся на двоє, на підтримуючу і протестуючу на стки. Але, зараз бачимо, що Гендерсон і Макдональд ведуть спільну працю в інтересах працюю чого люду. Рух в народних масах росте і поширюєть ся надзвичайно. Що дня збільшаєть ся число прихильників мира і ось маємо таку звістку, що в палаті громад Бонар Лоу повідомив, що ним одержана докладна записка за підписом 221,671 осіб з проханєм розпочати мирові переговори. Роберт Сесіль відповідаючи на запитане повідомив, що від папи одержано ноту, в якій пропонуєть ся воюючим державам розпочати обговорене умов мира і що союзні уряди радити муть ся раніше, ніж дадуть відповідь на сю ноту.

Нота папи Бенедикта XV серед католицького світа, безумовно зробила величезне вражіння вже тим одним, що вона вийшла від найсвятійшого престоло і переслідує цілі досягнення скоро го мира на основі взаємних порозуміннь шляхом переговорів великих держав. Пропонуючи державам розпочати обговорене мира, папська нота каже про необхідність відбудовання Бельгії, Сербії, Румунії, Польщі, а також, опираючись на самоозначення народів, внясити становище інших недержавних націй.

В Італії, де зараз самим популярним словом стало єдине слово "МИР", де робітнички маси ще з самого початку війни висловлювали своє неза долене імперіалістичною політикою свого уряду, пропаганда мира поширюєть ся надто широко. До "Новой Жизни" повідомляють з Стокгольму, що в цілм ряді італійських міст, як от в Мілані, Турині, Неаполі і Римі відбули ся ґрендіозно-величезні демонстрації з закликом до мира. Поліція лютує і нищпорить всюди, шукаючи компромітучих документів, робить в мешка нях громадян труси і арештує самих громадян. Так в Мілані арештовано голову міста, який є со ціаліст, і його обвинувачують в злочинній пропа ганді проти війни. Італійський уряд боючись можливого страйку, живає всіх засобів аби ви кликати захоплене війною, для чого розпочало ся, умисно — уперте наступане на фронті і роз хвалюване "успіху", аби відтяти справу мира як мож дальше. Але народ, який жив з своїх убо гих виноградників, двох-трох цитринових дерев, які складали все господарство італійського се лянина. Широка "побічна праця" виганяла селя нина з убогих сел в душі заводської помешканя і збільшувала число мійського пролетаріату, який зараз і веде боротьбу з війною. В той час, як італійський уряд прикриваючись голосними тра фаретними фразами про патріотизм народу і буд ував на останні копійки морські дредноти, сей самий народ, спродуючи свої цитрини забирав право пожитки і емігрував в Канаду, Аргентину та Бразилію.

Італійські емігранти до Америки займали пер ше місце після Китайців. Невже їх гонив з рідно го краю патріотизм? Невже народ — пролетаріат буде гинуть для слави короля і Д'Анунцієв ських "патріотичних" поем? Уряд гаразд розу міє те, що раз прокинувся народ з отупіння, так не одурить його. Надаремно тільки італійський уряд поспішає ся відповісти на заклик російсь кої демократії про "мир без анексії і контрибу цій, на основі самоозначення народів", що не ддя того, мовляв він, ми розпочали війну, щоб так то без анексії помирити ся. Почекаємо ще тро хи і почуєм, що скаже сам народ.

З боку Австрії ми не раз вже чули про бажане приєднати ся до плятформи "мира без анек сії і контрибуцій".

Про Німеччину говорити багато не при ходить ся. Нам відомі голоси пролетарські і голо си імперіалістичні, але переважає знов таки на род, хоч, може і не в таким широкім мас-штабі, як то намітила російська демократія.

Приглядаючись до боротьби з імперіалістич ними засобами веденя війни, бачимо, що свідомість народного духа зростає і скоро утворить загальну течію миротворчої політики, якою при йдемо до згоди і спокою. Цілком зрозуміло, що коли уряди союзних держав фактично приєднан ють ся до декларації російського революційно го уряду, то се зупинить балакучі німецьких па тріотів-капіталу про необхідність боронити ся, позаяк народ зрозуміє безцільність дальшої бо ротьби і не вірити ме в брехливі і безглузді бала чки про "боротьбу задля оборони".

Клим Полішук.

Рига, Росія, 18 серпня, 1917.

ЗБИРАЙТЕ РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ФОНД!

3 НЕДАВНО МИНУЛОГО.

В Росії за три роки війни 2,300,000 убитих, 1,700,000 калік, 5,800,000 ранених.

З газет.

Недавно відбув ся в Петрограді можливо най цікавіший процес в історії існування Росії. Про цес відбув ся над бувшим царським воєнним міні стром — Сухомліновим. З огляду на те, що в Росії знесено кару смерті, Сухомлінова засудже но на вічну тюрму. Та річ цікава не тому, що його засуджено, а тому, що на сім процесі свідт до відас ся о нечуваних, страшних речах, які діяли ся за "добрих царських" часів в російській армії.

"Вістник Ради Робітничих і Салдатських Де путатів" говорить з приводу сього процесу, що на нім відкрито найбільше страшну криваву стор інку в цілій історії людства. І сю сторінку ску пав в людській крові бувший кат всієї Росії Ни кола Романов з своїм нещасним наймитом Сухо мліновим.

Що Росія розпочала війну невідготвана, про це всі знали, однак ніхто не знав сего, що росій ський салдат дістав приказ йти війною на най більше удосконалену німецьку воєнну машину го лоруч. Се вже була тайна царя і його наймитів. А так воно було.

Показалось на процесі, що російські салдати були вислані проти німецьких карабінів та ар мат з голою грудю. З початком війни на 10 ро сійських салдат припадав тільки один карабін. В той час, коли німецькі армати викидали проти російської армії тисячі стрілів, російська армія відповідала одним.

Генерал Янушкевич зложив зізнання, що росій ські жовніри не маючи оружя а діставши розказ йти на неприятеля, здіймали з ніг чоботи і з чо бітьми в руках йшли до атак. Як розказував ген. Янушкевич, салдати уоружені острогами у чо біт йшли вперед, але гинули без числа.

Обчислено бодай в приближенні, що в той час, коли на російським фронті стратили Німеччи на 400,000 в убитих і 1,700,000 ранених, то Росія стратила 2,300,000 в убитих і 7,500,000 ранених. Пересичо Німеччина стратила пять разів менше.

Отсе був цар з своїми міністрами, се були його порядки.

А. Лютвицький.

Кайдани впади з наших рук, Колиб їх більш не одягати, Не зазнавати б більш тих мук, Катів, тюрми, щоб більш не знати.

Прокляті будуть хай во вік Каті, тюрма, тюремні ґрати, Катівський глум, катівський гніт, О тричі будь вони прокляті!

Вони затрокують життя, Калічать розум, душу, тіло, Чимало збило ся з пуття З за них людей на подле діло.

Насильством держить ся їх власть Слізми людей робочих вмигта, Підперта рядом шибениць, У кров, мов в пурпур, вся облита.

Проклята-ж буде хай во вік Ся власть з її всіми слугами, Що се мов п'явка людську кров, Що робить всіх невольниками.

Прокляті будуть хай во вік Каті, тюрми, тюремні ґрати, Катівський глум, катівський гніт О, тричі будь вони прокляті! ("Робітничка Газета", Київ, ч. 91.)

Карл Евальд.

ДВОНОГИЙ.

(З рос. пер. П.)

РОЗДІЛ ОДИНАЦЯТИЙ. МНОГО, МНОГО ЛІТ ПІЗНІШЕ. (Докінчене).

Так, не перестаючи, кричав муцина. Перед шатром збиралась велика товпа позвайлів. Мно гі входили до шатра і виходили розказували о кружаючи, що виділи. І все більше людей при ходило сюди; так продовжалося цілий день.

В глибокій шатра стояла клітка з львом. Клітка була низька і брудна. На долівці бу ло накидано трохи брудної соломи, а коло ной ваялось кілька кісток. Стінка клітки, звернена до публіки була зроблена з грубих заржавлених залізних прутів. В заднім куті лежав лев поло живши голову на передні лапи. Сонно дивились на людий його жовті очи. В його популатній гри ві видно було жмутки соломи, а він сам був та кий худий, що страшно було на нього дивити ся. Часом він глухо і проразливо кашляв.

Перед кліткою стояв чоловік з довгою палко ю в руці і цілий час розказував і пояснював про хожим. Ярмарковці зі здивованєм оглядали мого чого зв'яра, котрий так спокійно лежав перед ним. Як би хорий і скудлий він не був, він всеж виділи, що перед ним був дійсно лев, цар лісів і у них по спині пробігали мурашки на думку, що полонений лев може вирвати ся з клітки. Але що він зовсім неповоротно лежав, то один із гля дачів сказав:

— Я думаю, що він мертвий. Тоді чоловік, що давав пояснення, просунув свою довгу палку поміж ґрати клітки і штовхнув нью в бік льва. Лев повільно повернув голову і подивив ся на чоловіка, не рушивши ся тілом. Але чоловік все штовхав і штовхав його палкою поки він, врешті, не підскочив і не заревів так си льно, що ціле шатро задрожало, а люди з перестрахи подались назад.

— Свого попереднього хозіяна він пожер, — розказував чоловік. — Я купив його у вдови. Він страшно дикий і понурий. Знаєть... він мріє про свою вітчизну, де він половав в диких лісах і де всі звірі поважали і шанували його. — А тепер, панове виходить, прошу, щоби й другі могли ви діти ту дивовижність, котрої еще не показувано в сім місці. Прошу, прошу, панове! За вступ тіль ки п'ятнадцять копійок! Цар лісів, могучий лев!

Так продовжало ся до пізнього вечера. Але коли площа стала пустою, і ніхто не звертав уваги на зазиви, хозіяні замкнув двері шатра і став перелісати гроші, зібрані за день.

— Нині невеликий дохід, — сказав він і сердито поглянув на льва. — Строго кажучи, ти не за служив на вечеру.

З тими словами він кинув львови маленький кусень на пів згнилого мяса. Після того він вий шов з шатра, тісно замкнувши двері і пішов до гостиниці, в котрій він спинив ся. Там він гуляв аж до самого ранку.

Але лев не дїтнувся до гнилого мяса. Поло живши голову на передні лапи, він лежав і дивив ся на слабо блискучу лампу з умброю, висіш у шатрі. Нараз він почув якийсь звук, підняв голову і став розглядати ся на боки.

— Що се таке? Невже мені і в ночі не дадуть спокою? — закричав він.

— Се я, — відповів тихий, пискливий голо сок. — Мене негайно заперли тут. Я хочу вийти звідси! Хочу вийти! Моя хозіянка тепер умирає зі страху тому, що я згубила ся.

То була маленька собачка в нашійнику з лаві ночками і вишитим покривальцем на спині. Она заклопотано бігала по шатрі, пицала, вила, дря пала по дверях, але ніхто не чув її. На базарній площі була повна тишина.

— О, Боже! — закричав лев. — Так-то ти со бака, се я ще виджу. Але що за чудовище зроби ли з тебе люди!

— Я хочу вийти звідси, хочу вийти! — пища ла собачка.

Лев знова положив голову на передні лапи і став приглядати ся собаці.

— Чогож ти так пишчиш? сказав він. — Пре цінь тобі нічого нічого лихого не робить. Я не міг би тебе з'їсти, навіть если би й хотів. Треба тобі сказати, що залізні ґрати сильні. З почат ку я пробував розривати їх, але тепер вже біль ше того не роблю. І ось, мені приходить ся пере їздити в клітці з місяця на місце і показувати ся за гроші, терпіти насмійшки і глузування лю дей, ричати на замовлене, щоби настрашити їх, хоча они знають, що они зовсім безпечні і мої зуби їм не страшні.

— Випустить мене! — просила собачка.

— Я не можу, — відповів лев. — Але всеж я не таке мізерне створіння, як ти. Я нахожжу ся тут, остаточно проти своєї волі — мене зловили а за падно. А ти добровільно пішла служити Двоно гому і здрала своїх товаришів.

— Я не розумію, про що ти натякаєш, — ска зала собачка. Я служу чоловікові. Моя пані— знатна баронесса, і если она скоро не побачить мене, то умре зі страху.

— Так! Проклятий рід Двоногого називає себе людьми. Чоловік покоровив всю землю. Тепер нема майже ні одного місця, де би чесний лев міг займатися ся своїми царськими ловами. О, я знаю всю ту історію... і перепадає в мой рід від батька до сина. Там, далеко в пустині, куди нас прогнали люди, я чув її послідного ве чера перед тим, як мене зловили. Розказували, що Двоногий і його жена прийшли в ліс годі і без всякого оружя, що мій предок боронив їх і що они поступенно перехитрили всіх звірят. Лише ти добровільно пішла їм служити. Прочі звірята були здолені і освоєні, і їх почути пос тепенно притупляли ся в неволі і, в кінці кінців, они не могли вже більше жити, як свободні зві рята, а почували себе добре лише в рабстві. В кінці кінців Двоногий убив списом мого предка. Так, так, я знаю всю ту соромну роботу від початку до кінця.

— А я не знаю, — сказала собачка. — І мені зов сям не цікаво її знати. Я знаю тільки, що дома, у моєї хозіянки, для мене споряджений теплий ма ленький кошачок, і що мене прекрасно годують, а також цілують і пестять. Випустить мене! Я хо чу до дому.

Лев не відповів її нічого; він дальше розви вав свою думку:

— Ось я лежу тут в клітці, в котрій скоро ум ру від тоски і кашлю, і доїшаю ся тільки тим, що приглядаюся, якими мізерними створіннями стали потомки Двоногого. Він був гарний, — він був зв'яром. А сі створіння... они так загор тоють ся в лахи, що ледве-ледве видна невеличка часть їхнього тіла. Двоногий скавав в лісі, лавив по деревах; він, остаточно, мав відвагу боро ти ся. А тепер, прямо смішно видіти страх тих лю дей, коли я встаю і підходжу до залізних ґрат або починаю ревіти. Хоч они знають, що я нуж денний плінник, але все таки дрожать зі страху, як осикове листе.

— Випустить мене! — Я хочу до дому, до до му! — пицала собачка.

Лев встав; підійшов до решітки. Він вдявря хвостом по своїх худих боках і отворив свою па щу, при чім його зуби страшно блиснули. Під його поглядом собачка затряслась зі страху.

— І ти? — крикнув лев. — Ха, ха, ха! Краще бути полоненим львом в клітці, чим мізерною мнматною собачкою старої панни і дугляти в дру жині і нашійнику з лавночками.

І, сказавши се, він заревів так сильно, що всі салські мешканці позривали ся з своїх постель. Відтак він положив ся в глибокій клітці, поверну в ся на бік і заснув.

А собачка пицала до той пори, поки хтось не прийшов і випустив її на вулицю.

Кінець.

Контр

Україні Головні лощини ванає сн країна не тільки іні, що в кончеіс ділюї на сїдою у мати на хїдне яв націонал українїза тї, що до ських ар

Левинський

РОЗСТРІЛ БОГ

Про кроваві події, які мали місце в 1917 так пише генеральний секретар Петляра в своїй реляції до делегату в Петрограді: "Два ешелони І полку ім. Богдана Хмельницького вийшли з Львова в березня на фронт. Перший ешелон. Одночасно почули ся вистрели відходячого ешелона. Дальше ешелон збільшилась з боку залізничної станції. В часі переїзду ешелона попри ешелон стріляли міліціонери. Публіка невикликаних вистрелів, але ми не відійшов ешелон. Почало ся стріляти й кирасіри стали запасати ся на чий розпорядок, часть кирасіри з товарної станції, де засіли кирасіри й вагонами, готовлячи ся до ешелона.

Другий ешелон мав вийхати в Львів категорично заборонив дїяти. Патрули не відано салда тівська ешелон почули ся з боку Батієвої станції одним смертельно ранено о ешелона, як з лівого, так і з правого підпав ешелон обстрілюючи пасажирського двірця, стрілянина зважаючи на олівки, що почули ся в ешелоні. При оглядинах слідів в ешелоні в напрямі до ешелона. А с ешелон стріляв до дублики або олівки, не ствержене. В часі даль шого обстрілюване. За кадет тримав ся, устала на час стрілянини ешелон до особового вагону. По чиний, ранених 18 людий.

Ешелон рушив в дальшу дорогу на приказ команданта станції "Чиримав ся. В той час з високого на ступня до поїзду. Начальник еше лона і не виходити з них, але ти жавала ся і ешелон почали обстріл ю кирасіри. Хтось навіть корегував ст рілянина знизу. І кулі стали ціляти у ко шачки і крики. З деяких вагонів зр евелось на обстрілюване з насипу вагонів паніки й розстрілу стала збїга ть. При відході ешелона значна часть ешелона ся спати. Тому то в часі ешелон посту люди розбуджені в вагонах і роздягнені.

Коли стрілянина устала, ешелон мав: "Виходи з вагону, зоставля вправляти Богданівців окремими групами, а з ними грубо. Людий б риблено товаришили насильство і казали: "Ми вам покажемо автоном но вже після того, як у нього від шатра шаблями по свідощу сами х просив ротмістра зробити пере стаскадрони не позволив і ранені кирасіри відповідали погрозою на коши Боярки принесли Богданівцям не допустити, завляючи, що воє нні і скоро заведуть старі поряд кованування кидали погрози й на рід та всього українського руху. З тїм, що кирасіри ще раніш готови ли. Є свідоща, що деякі пригот

Контр-революційний замах на волю України.

В. Левинський

Українізація війська — це було одно із головних домагань української революційної демократії. Воно було диктоване сильною свідомістю того, що Україна має багато ворогів проти себе не тільки в Великоросії, але й на Україні, що в виду того виникає необхідна konieczність, боронити завоювання революції на Україні не тільки моральною силою слова, але також в разі потреби силою українського озброєння. Се треба мати на увазі, хоча б зрозуміти се стихійне явище формована українських національних полків з добровольців і українців тих частин війська на фронті, що доси були розпорочені по російських арміях. Коли тимчасове російське правительтво згодило ся в засади на се домагане, то тільки під впливом сили й зросту національного руху на Україні. З сям одначе не могла ніяк примирити ся контр-революція на Україні. І не є припадковим, що контр-революційний замах на волю України, на українську військовість довершено в хвилину, коли Корнілов став генераліссимусом російської армії, той контр-революціонер, що готував вже державний переворот через заведення в Росії військової диктатури своєї особи, що тимчасові хотів затопити з атаманом донських козаків Каледініним волю України в протоках крові.

РОЗСТРІЛ БОГДАНОВЦІВ.

Про кроваві події, які мали місце дня 26 липня (8 серпня н. ст.) 1917 так пише генеральний секретар для військових справ С. Петлюра в своїй реляції до делегації Генерального Секретаріату в Петрограді:

“Два ешелони І полку ім. Богдана Хмельницького вирушили 8 серпня на фронт. Перший ешелон вийшов о 9 год. 40 мін. вечером. Одночасно почули ся вистріли з боку магазину в напрямку відходячого ешелона. Далше стрілянина в мірі виходу ешелона збільшилася з боку залізничних шляхів від стації Соломенка. В часі переїзду ешелона попри стацію Київ пасажирський почали стріляти міліціонери. Публіка протестувала проти нім невикликаних вистрелів, але міліціонери не перестали, поки не відійшов ешелон. Почало ся замішане і паніка. Міліціонери й кирасіери стали запасати ся патронами. Потім, невідомо, на чий розпорядок, часть кирасіерів пішла на лінію, що веде з товарної стації, де засіли кирасіери близько полотна за будинками й вагонами, готували ся очевидно на стрічу другого ешелона.

Другий ешелон мав вийти в 40 мінут по першій. Його начальник категорично заборонив давати салви. Салдати згодили ся. Патронів не вийшло салдатам. При виході другого ешелона почули ся з боку Батієвої гори поодинокі вистріли, з котрих одним смертельно ранено одного богданівця. В міру відходу ешелона, як з лівого, так і з правого боку залізничного шляху піддав ешелон обстрілюванню. Коли ешелон зблизив ся до пасажирського двірця, стрілянина з боку стації збільшилася ся, зважаючи на оклики, що почули ся з відкритих вагонів: “не стріляти!”. При огляданні слідів від куль сконстатовано, що стріляли в напрямі до ешелона. Далше куль, які вказували би, що ешелон стріляв до публіки або до двірця, або в напрямі шляхів, не stwierджено. В часі дальшої їзди ешелона продовжало ся його обстрілюванне. За кадетським мостом, де ешелон стріляв ся, устала на час стрілянина. Переважно ранених, не вивезених до особового вагону. Показало ся, що убитих було 18 людей.

Ешелон рушив в дальшу дорогу, але коло Волинського Поїзду на приказ команданта стації “І-ий пасажирський” ешелон стріляв ся. В той час з високого насипу знов почули ся чуткі вистріли до поїзду. Начальник ешелона звелів згасити світло в вагонах і не виходити з них, але тим менше стрілянина продовжувала ся і ешелон почали обстрілювати кирасіри з машиннової крісів. Хтось навіть корегував стрілянина, приказуючи стріляти низше. І кулі стали цільати у колеса. У вагонах почули ся крики і крики. З деяких вагонів зроблено поодинокі вистріли відповідні на обстрілюване з насипу. Часть ешелона під впливом паніки й розстрілу стала розбігати ся. Треба мати на увазі, що вже при виході ешелона значна його частина розлягла ся в положення сід спати. Тому то в часі обстрілювання коло Волинського поїзду люди розбуджені вистрілами, розбігли ся в паніці, босі й роздягнені.

Коли стрілянина устала, ешелон окружили кирасіри і дали команду: “Виходіть з вагону, зоставляй зброю”. Потім стали направляти Богданівців окремими групами на стацію, при чім розбили ся з ними грубо. Люди били прикладами рушниць, розбюроно товаришів насильство й наруга. При сям чули ся оклики: “Ми вам покажемо автономію!” Одного з Богданівців убито вже після того, як у нього відбрали рушницю. Одного розбито шаблями по свідомству самих же кирасірів. Лікар ешелона просив ротмістра зробити перевязку раненим, але командант ескадрони не дозволив і ранені лишили ся без помочи до смерті. Офіцірів також розбюроно й вони підпали наругам і насильствам. Ешелон відвели на резервний шлях. Тоді розграбовано офіцірські річи. О 4 год. ранком офіцірів відвели до поїзда на стації й на розпорядок Оберучева (команданта гарнізону в Києві) відіслали назад до Києва. Убитих салдатів богданівського полку нараховують 16, ранених коло 30. Серед кирасірів є 2 ранених. Загального числа жертв ще не устале, бо багато розбігло ся і поодинокі зголошують ся до шпиталів.

Часть другого ешелона відправлено на стацію Боярка, де стріли кирасіри й донські козаки, вивели з вагонів на площу й окружили. Окружених тримали під погрозою двох машиннової крісів. На просьбу дати торбинки, щоби дістати попоїсти, кирасіри відповідали погрозою накормити кровю. Коли мешканці Боярки принесли Богданівцям хліба й іншої їди, кирасіри не допустили, заявляючи, що вони покажуть Українцям автономію і скоро завведуть старі порядки. Кирасіри взагалі при наданню кидали погрози й наруги на адресу української ради та всього українського руху. З деяких посвідчень виходить, що кирасіри ще раніш готували ся уладити стрічу Богданівцям. Є свідчення, що деякі приготування робились ще за дня.

9 серпня о год. 3 по пол. одного найдено в бараболях Богданівця, що втік з ешелона, кирасіри порубали шаблемо.”

СЛІДСТВО.

Далі доносить С. Петлюра:

“Коли розпочало ся слідство, до якого приступили тільки о 2 год. 10 серпня, військовий слідчий суддя двірцевого участку поручник Васильківський, член Українського Правничого Товариства, був усунений від слідства. Треба зазначити, що поручник Васильківський як слідчий суддя ствердив, що, судячи по характеру напрямку й падання куль, вони летіли з боку двірця, а не з боку ешелону. Після того військовий прокуратор заявив поручникові Васильківському, що звільняє його від слідства в його участку. Васильківського замінено іншим слідчим суддею поручником Плетньовим. Серед кирасірів є два ранені. Є ранені й серед публіки, але нема даних, які доказували би, що до публіки стріляли з ешелона, котрий був відлінений від двірця на шляху його їзди рядом вагонів і високих домів.

З усього ясно, що трагічні проводи Богданівців приготувала якась таємнича рука. Є підозріння на провокацію в цілі викликана неперядків. Годовнокомандуючий південно західним фронтом звелів утворити спеціальну комісію з генералом Ремером на чолі. У склад комісії входять теж два воєнні представники від Центральної Ради, два представники, назначені Оберучевим, військовий слідчий суддя і дорадчим голосом як генеральний секретар Садовський.

ГЕРОІ ПРОВОКАЦІІ.

Як донесли російські газети, з приводу розстрілу Богданівців в Києві прийшов з фронту від верховного команданта армії Корнілова приказ, що як покажесть ся, що в подіях винувати козаки полку ім. Богдана Хмельницького, то полк скасувати а українізацію війська спинити.

“Так шило з мішка вилазить!” — пише з приводу сього приказу Корнілова центральний орган Укр. С.Д.П. в Києві “Робітничая Газета” в ч. 99. — Тепер ясно, нащо потрібно було підіймати сю ганебну історію і ясно, хто в сій історії був заінтересований. З боку противників українського руху і українізації частин нашого війська, очевидно змісл ся провокація могла мати і до чого стреміли її ініціатори — видно.”

“Цікава ще й друга подробиця — пише названа газета. Самого приказу генерала Корнілова в оригіналі ми не читали і не знаємо, але в тому варіанті, який подають газети, говориться ся виключно про репресії проти Українців — як би вони були винні. Их розкасують і українізацію спинять. Ну а як винні будуть не вони, а їхні вороги — що з ними буде зроблено? Яких тоді репресій буде вжито? Нам репресії не потрібно, а просто нам треба знати, які будуть вжиті заходи, для забезпечення, які будуть гарантії, що подібні події не повторяться ся? Що буде зроблено, щоб вивести з України елементи, ворожі революції і українському народові?”

На сі питання відповіді тим часом нема. Всі заходи на будуче тим часом першим кінцем направляють ся проти Українців.

А Керенський?

“Русское Слово” з 30 липня ст.ст. доносить, що на засіданні Тимчасового Правительтва з 29 липня обмірковувано українську справу. Представників Генерального Секретаріату, з Винниченком на чолі, котрі явились в Петрограді для переговорів з правительством, Керенський не прийняв.

Винниченко в розмові з кореспондентами заявив, що після останніх подій в Києві, причиною яких він вважає інтригу офіцірської чорносотенної організації в Києві, головне гніздо якої в кирасірським полку, українські частини фронту посилюють Генерального Секретаріату розв'язати з заявами, що вони хочуть йти підтримувати Українську Раду.

Але Генеральний Секретаріат — заявив славний український белетрист — бореть ся з такими тенденціями та оголосив відповідну відозву.

Близше про погромщиків пише “Робітничая Газета” в 99 ч.: “Перш за все — читаємо там — треба встановити, хто і де стріляв.

Учасників розстрілу були три сорти: міліціонери, кирасіри і невідомі.

Міліціонери стріляли в перший ешелон біля пасажирського вокзалу, потім разом з кирасірами “побігавши і пошептавшись”, зробили засаду на другий ешелон.

Кирасіри стріляли як на вокзалі, так і на Пості Волинському. Невідомі стріляли з боку залізничного депо, від Соломенки, з боку Батієвої гори, з будинків Жилианської вулиці. Стріляли і за вокзалом, поки поїзд не спинив ся за кадетським мостом.

Слідство повинно розкрити сих невідомих. Нас не здивує, коли вияснить ся, що найбільше їх також кирасіри та міліціонери. В голові кирасірів і всього військового уряду стоїть Оберучев (російський бувший полковник, с.-р., добре відомий нам з лозанського бруку. — В. Л.); на чолі міліції — пан Лепарський (індивідуум польської народности, що виступав під ширмою російського с.-д. — В. Л.).

За п. Оберучевим рахуємо немало провин перед українською революцією:

1. Повсякчасне глумливе базікане в “Кіевській Мислі” про український “національний штик”.
 2. Випуск безглузлого приказу про те, що 2-ий військовий з'їзд український ухвалив нібито захопити казначейство.
 3. Непевна полеміка в сій справі з проф. Грушевським, де п. Оберучев виставляє останнього просто брехуном.
 4. Публікація анонімних листів з погрозою вбити Оберучева, відносно котрих, невідомо, хто саме їх писав.
- Пан Лепарський покарав себе на становищі начальника міліції запеклим українським героєм.
- Далі заявляє “Роб. Газета”, що головну вину поносить якась таємна військова організація, що можливо поза спиною Оберучева робить своє діло. Але вона запитує: чи не став п. Оберучев іграшкою в руках сеї організації, що до революції на 90 відсотків своєї праці служила агентам царя? Чи не є се діло знаменитої “контр — развідки”, в котрій працюють галицькі москвофіли, відомі царолюбці?

Слідчий комісії ставити “Р. Г.” такі запитання:

1. Де зараз подівались лицарі “полярної Руси” Беднасюк, Дудкевич, Яворський й інші?

2. Чи піврвались звязки сих підлих зрадників з тугешніи мо сквофільським чорносотенним кублом “Кієвлянином”?

3. Чи правда, що на службі в “контр-розвідці” є зараз відомий утікач від австрійських властей, агент і шпінон Микола П в Галичині, москвофіл Геровський?

В ч. 100. “Роб. Газети” Гр. Гетьманець (Гр. Коваленко) дає цікаві пояснення що до москвофіла Яворського і п. Оберучева.

Про першого він каже: “Що до п. Юліяна Яворського, то дозвольте, товаришу, сказати, що він тут у Києві і я приневолений був сими днями брати участь разом з ним в нараді при окружному штабі, як делегат від Генерального Секретаріату в справі біженців. Отже ясно, що п. Яворський знаходить ся в ко нтакті з Округним Штабом, коли штаб закликає його до себе на нараду іменем начальника київської воєнної округи п. Оберучева”.

Тов. Гетьманець ставить від себе окремі запитання слідчій комісії а саме: для чого треба було п. Оберучеву, соціалістично-революціонеру натягати до Києва таку силу донських козаків? Як що с.-р. Оберучев призапас ся донцями та кирасірами проти української революції, щоб було кому розігнати Центральну Раду, то чи не жарте п. Оберучев, роблячи се з огнем?

ГОЛОС УБИЙЦІВ.

“Ръчь”, що тепер в україножерстві не уступає старому “Ню вому Времени” і “Кієвлянинові” в ч. 179 з 2. VIII. ст.ст. подає телеграмну заяву київського кирасірського полку в справі подій з 26 липня. Наводимо її в оригіналі:

“Полкової Комитетъ гвард. Подольского кирасирского полка, ознакомившись съ помѣщенной въ газетахъ сводкой украинскаго Генеральнаго Комитета о событіяхъ, происшедшихъ при отправленіи украинскаго Богдана Хмельницкаго полка на фронтъ и находя изложенные въ ней факты несоотвѣтствующими дѣйствительности, въ огражденіи отъ инсинуаций добраго имени полка, доводитъ до всеобщаго свѣдѣнія, что полкъ всегда стоялъ и будетъ стоять на стражѣ законности (!) и порядка (!) и всѣми мѣрами будетъ подавлять всякія беззаконія и беспорядки, отъ кого бы они не исходили, безъ національных и классовыхъ различій и что вступать въ полемику съ нѣкоторыми членами рады, позволяющими себѣ бросать явно ложныя (!) обвиненія въ провокаціи со стороны кирасиръ, выразившейся въ контр-революціонныхъ выкрикахъ, и другія незмысленія, полкъ считаетъ ниже своего достоинства. Полкъ, имѣя въ своемъ составѣ 25% уроженцевъ Малороссіи, являющихся примѣромъ доблести и честнаго и сознательнаго исполненія своего долга, не можетъ (!) питать къ украинскому Богдану Хмельницкаго полку національныхъ антипатій. Никакой пропаганды противъ украинцевъ въ полку не велось и не ведется (!).”

ПРОТЕСТИ УКРАЇНСЬКИХ САЛДАТ.

Вся Україна стрівожилася огидною, контр-революційною провокацією з 26 липня. Зі всіх сторін, від робітників, селян, інтелігенції, молодіжи надходять протести проти розстрілу Богданівців з домаганем безпробовочного й належного покарання винуватків. Их містять українські газети. Велике обурене і огірчене викликав розстріл по всіх частинах українського війська. Не мугучи тут ближше писати про них, наведемо хоч би для прикладу, який настрій запанував серед Українців салдат, протест ухвалений Радою Всеукраїнської Юнкерської Спілки. Ось він:

“Розглянувши дику криваву розправку з козаками Першого Укр. імені Богдана Хмельницького полку в той час, коли вони йшли на фронт захищати свій край і волю і вбачаючи в сьому певний плян якоїсь організації, що намагалася спровокувати український революційний рух, Рада Всеукр. Юнк. Спілки вимагає слідчої комісії в цій справі з представників народних, негайного відкликання з Києва кирасірів і взагалі чужих частин, усунення з посади Оберучева, яко свідомого ворога українського визвольного руху, силкуючого ся при всякій нагоді заплямити його. Таке відношене до української справи ставлення Тимчасового Уряду загрожує надалі великими непорозуміннями.”

ПОХОРОНИ ВБИТИХ БОГДАНІВЦІВ.

В 99 ч. “Робітничої Газети” находимо сліуючий опис похорону вбитих Богданівців:

30-го липня (ст.ст.) в 5 год. вечера відбув ся похорон. Ховали шіснадцять козаків полку ім. Богдана Хмельницького, котрих в ту хвилину, як вони рушили походом на ворога надвірнього, підкосила рука середових чорносотенних ворогів.

Несподівана смерть од підлого захаваного ворога. Дорогоцінна кров се пролила ся, неначе її мало й так розлила на всіх фронтах.

16 молодих групів — се спроба прорвати фронт революції. Революція в нинішній час дійсно мусить бороти ся на два фронти, проти двох ворогів, і хто зна, який з тих ворогів страшнійший.

Зпотайня відкусити, нацькувати темну силу тепер легко. Минула вже пора похорону революції і настав час, коли контр-революція не задовольняеть ся одними словами а береть ся до кривавого діла.

Ще до 5 год. почали збирати ся громадяни до Військового Шпиталю.

Маячать коровги, хитають ся прапори й плякати з написами: “Ви все оддали”, “Смія ся враже, та не дуже!” і інші.

Сяє сонце, силпе вечірніми проміннями, а тут в трунах під червоною китайкою смерть і руїна.

Співає хор, музика жалібними мотивами зворушує душу. Ось, наче скошена, впала якась молода панна від непереносного горя.

Сумна процесія з трупами, увітчаними гілочками на возах, запряжених волами, рушила по городу і розтягла ся безконечною стрічкою.

(Докінчене на сторони 4-ій).

ПЕРШИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ З'ЇЗД.

(Докінчене).

ТРЕТИЙ ДЕНЬ.

Для вкорочення і улекшення праць з'їзду, з'їзд ухвалює і намічає комісії по таким справам: 1) Організаційні справи, 2) Аграрне питане, 3) Економічна справа, 4) Вибори представників до Центр. Ради.

З рефератом про аграрне питане виступає т. Мартос (с.д.).

Ось провідний його думки: Причина поневолення селянства заключаєть ся в тому, що вся земля находить ся у пануючої кляси. Селянство було досі безземельне. Селянство на Україні є фактично пролетаріатом а буржуазного у нього лишило ся хіба тільки бажане і постійна мрія здобути якусь землю.

Селянство в масі своїй революційне. У нього є невпинне стремління віддати землю до рук працюючих і завдяки цьому воно прихильєть ся до соціалістичних партій.

Але та прихильність не є свідомим розумінням соціалізму. Селяни пристаяють до соціалістичних партій через те, що єдині партії революційні. Тяжкі обставини примусили селянство стати на революційний шлях. Завдяки безземелью вони мусили шукати заробітку, але не завше могли його найти. Причиною сьому є слабо розвинена промисловість в нашому краю. 7% селянства живе по чужих хатах — вони далекі від тієї поезії, якою малюють жите на Україні, з варениками, сметаного, вишневиими садками.

Велика сила селянства, не находячи виходу із тяжкого становища переселює ся в чужі сторони. Одні йдуть в Сибір, другі на заробітки в Петроград, Тули і т. д. і там поповнюють собою ряди революційного пролетаріату.

Багато тих, що виходять за межі України, вже назад не повертають ся. 36 душ на 10 тисяч навки виходять і не вертають ся на Україну.

Промовець згадує і про те селянство, яке виходить з села в чоботях а повертаєть ся без чобіт і складає велику частину люмпен-пролетаріату або "босьяків".

Виходячи з вище наведених причин, Селянський З'їзд і виніс резолюції, які зводять ся до того, аби земля перейшла до тих, хто її обробляє власними руками і щоб той перехід було зроблено без викупу. Референт находить, що відібрані землі у власників без викупу є цілком раціональним; той хто має більше 100 десятин землі, не міг нажити її власною працею. Земля забиралась захватним порядком.

Можливо, щоб держава сама виплачувала власникам за землю, але ті гроші знову таки мусять бути зібраними з селян. Можна б для сього обложити податком капіталістів, але тому що дякуючи війні держава має 50 мільярдів довгу, то земля вже провайована.

Щоб бути все таки справедливими і не покривити тих землевласників, що не встигли переділити свої маєтки в якісь підприємства, як се зробили догадливіші, треба обложити поступово-подохідним податком усі ті капітали, які не вложено в землю.

Далі референт переходить до системи обробітку землі. Недорід на Україні обусловлюєть ся браком технічних засобів до оброблення землі. Без певного плану, плодозміну, удобрення землі, інше, земля виснажуєть ся і не дає того, що повинна дати.

Робітництво заінтересоване в тому, аби справа продовольча була поставлена правильно. Селянство мусить бути заінтересоване в тому, щоб не зруйновано великих хазяйств.

Цифрами доказує референт необхідність удержання великих хазяйств і приходиться до висновку, щоб великі маєтки передавались селянам для спільного оброблення. Наше домагане, аби великі економії перейшли до рук товариств.

Для переведення земельної справи треба утворити земельні комітети. Вони мусять бути демократичними, себто виходити з народу.

Генеральний Секретаріят Центр. Ради ужр робляє проект загальних реформ і передаєть його укр. Союзові. Але вже тепер земельні комітети беруть у свої руки земельну справу і сам приготують загальне переведення земельної справи на місцях.

Далі з'їзд вислухує реферат тов. В. Садовського про "робітничу політику".

Тільки з'організованими силами — каже він — робітництво в силі закріпити всі здобутки революції. Українське робітництво, дякуючи русифікаторській політиці російського уряду, більш темне і неосвічене ніж робітництво інших народів. З фактом національного гніту і поневолення доводиться ся рахуватись. І з сього боку наше становище відмінне від становища інших націй.

Завдяки неосвічености укр. пролетаріату ішов в хвості пролетаріату інших націй. Він займає посади низчі, які гірше оплачувались і через те опинив ся в гіршому економічному становищі. Так що і в залежности від економічного становища мусить бути інше становище укр. пролетаріату.

Виходячи з сих причин приходимо до висновку, що мусить бути і окрема укр. робітнича політика.

Завдання укр. пролетаріату як і завдання пролетаріату усього світа однакові. Але реально вони мусять виходити з національного ґрунту.

Далі референт зупиняєть ся на трьох формах робітничих організацій: професійних, культурно-просвітних і кооперативних. Перші мають керувати економічними умовами життя робітництва а через те організації всіх націй повинні брати участь в подібних організаціях. Все робітництво мусить бути з'єднане в одну професійну організацію.

Але поскільки економічні умови однакові, по стільки культурно-просвітні неоднакові. І в таких уже організаціях необхідно утворювати національні секції. Українцям треба домагатись, щоб укр. мова була нарівні з усіма мовами, щоб діловодство, література і інше були на укр. мові. Треба обстоювати, щоб професійні спілки були звязані зі собою, щоб було загальне бюро спіжок і щоб в те бюро спілки входили на федеративних умовах. Сього вимагають обставини економічної боротьби на Україні. Референт звертає увагу на те, що тільки тоді укр. робітництво вповні виявить свої творчі сили, як стане освіченим а через те треба як найшвидше увагу звертати на культурно-просвітні організації, потрібно утворювати робітничі просвітні, клуби і інше.

Отже завданням Робітничого Культурно-Просвітнього З'їзду, який має бути скоро скликаний мусить бути об'єднане сих культурно-просвітних організацій. Коли ся культурно-просвітна справа буде поставлена як слід, то ми здобудемо і ті наслідки, які нам потрібно.

Укр. кооперативний робітничий рух у нас великий. Наше селянство краще з'організоване в кооперативі. Зважаючи на те, що кооператив в час продовольчої кризи може полекшити становище робітництва, доведеть ся робітництву звернути на се увагу. Далі референт зупиняєть ся на принципах зах.-європейської кооперативі і з сього погляду робить висновок, що кооператив мусить бути інтернаціональним, а разом з тим, що такі організації мусять бути в тісному звязку з соціалістичними організаціями.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ.

На порядку денному стоїть справа продовольча. Референтом в сій справі виступає тов. Веселовський.

Уся країна переживає розвал, спричинений війною. Вона є теж причиною продовольчої кризи. Тільки правильна організація може припинити розруху. Референт закликає робітництво взяти як найширшу участь в муніципалітетах, що для робітництва являєть ся єдиним шляхом поліпшення свого економічного становища.

Опісля привітав зїзд Генеральний Секретар Освіти т. Іван Стещенко і вказував на ту велику роллю, яку мусить відіграти робітництво, як найліпше зорганізована частина нації, в справі освіти. Промовець малоє невідрадне становище в те першій момент освіти на Україні і констатує факт, що не тільки правительството старого режиму, але й теперішнє революційне в особі міністра освіти не тільки не йшло на зустріч уладжуваних просвітних справ на Україні, але, навпаки, ставило тому всякі перешкоди. Зупинившись на становищі народних шкіл, середніх і вищих, укалавши на брак підручників і недостаток робітників на народній ниві народної освіти, промовець гаряче закликає робітничий з'їзд піти на зустріч в справі переведення шкільного питання на Україні.

Опісля слідували вибори до Ради Робітничих Депутатів. Після короткої перерви с.д. і с.р. приходять до згоди, приймають принцип районности і пропорціональне забезпечення числа місць. На 100 кандидатів до Ради Роб. Депутатів зїзд приймає вибрати 75 місць порайонно (с.д.—52 і с.р.—23) і 25 персонально (с.д.—18 і с.р.—7).

З'їзд закінчив ся відспіванем "Заповіту" Шевченка, "Шалійте, скажені кати!" і інших рев. пісень.

РЕЗОЛЮЦІЯ, ПРИНЯТІ З'ЇЗДОМ.

Подаючи нижше головні резолюції, прийняті з'їздом, зазначаємо, що всі вони були ухвалені більшістю з'їзду при здержанню ся від голосування українських соціал-революціонерів.

СУЧАСНИЙ МОМЕНТ І РОБІТНИЦТВО.

Визначаючи: 1. Що революцію в Росії утворила загострена на ґрунті війни незадоволеність економічних, культурних, політичних і національних потреб широких народніх мас;

2. Що закріплене здобутків революції, поглиблення і поширення її соціально-економічного змісту можливе тільки шляхом органічного і плано-мірного утворення нових форм громадського, політичного і національного життя і задоволення соціальних і економічних потреб трудящих верств людности;

3. Що виконати ці творчі завдання революції в Росії може тільки міцна революційна власть, збудована на довірі революційної демократії;

4. Що повне національне визволене укр. народу, закріплене і розширене революції на Україні можливе тільки при утворенні єдиної революційно-демократичної крайової влади на Україні;

5. Що буржуазні верстви в Росії виявили і мусять далі виявляти ще дужче свій антиреволюційний характер;

6. Що така міцна революційна власть як в Росії так і на Україні, може бути утворена тільки революційною демократією —

Перший Всеукраїнський Робітничий З'їзд визнає потрібним:

1. Щоб усе українське робітництво підтримувало з усією силою і енергією як Укр. Центр. Раду так і Генеральний Секретаріят, сі органи революційної влади на Україні, опертої на силах усеї революційної демократії, робітництва, селянства і війська.

2. Що представництво українського пролетаріату в У. Ц. Раді, ставлячи своєю метою здійснене завдань і цілей революції як в Росії, так і на Україні, повинно, простуючи до сього в тісній єднанню з робітництвом інших націй і згоді з усією революційною демократією, як українською так і неукраїнською, займати самостійну класову позицію.

ПРО ВІЙНУ.

І. Призначаючи:

1. Що через війну всі здобутки революції в тім числі Гавтономія України стоять на краю глибокої;

2. Що економічна розруха, яка зростає з дня на день привела до повного розпаду країни;

3. Що се загрожує великою бідною найперше пролетаріатові і всьому працюючому людови — І-ий Всеукр. Роб. З'їзд постановив:

Кінчити війну якнайскорше і для того Тимчасовий Уряд повинен в рішучій формі вимагати від Англії, Франції і інших союзників розпочати зараз же вкупі з Росією мирні переговори з Центральними Державами і при відмові Союзників зробити дальші кроки, щоб спинити війну.

II. Визначаючи:

1. Що перемага противника зараз на фронті загрожує укр. землі поділом територію України на дві половини, який розбіє і затримає розвиток всього укр. пролетаріату;

2. Що захоплене Україну противником знесе на захопленій частині нашої землі той демократично-республіканський лад, який здобуто всеросійською революцією —

З'їзд постановляє кликати всю революційну демократію України і всієї Росії до активного, енергійного відпору наступу противників на фронті і всемірної підтримки армії в тилу.

ПРО АВТОНОМІЮ, ФЕДЕРАЦІЮ І УСТАНОВЧІ ЗБОРИ.

Підносячи гасло українського пролетаріату — автономію України, яка остаточно має бути у

ложена на Українських Установчих Зборах і признаючи, що викликані війною зміни економічних і політичних взаємин України і Росії вимагають федеративности звязку суверенної автономії України з Росією —

І-ий Всеукр.Роб.З'їзд кличе пролетаріат України:

1) взяти як найдіяльншу участь в початку вже будівництві автономії України, щоб забезпечити найповнішу демократичність цього устрою в інтересах пролетаріату і найширших мас людности і зможти ся взяти провід в сій роботі;

2) з'їзд признав, що на основу автономного устрою треба покласти як найбільшу участь самого народу в справах управи, для чого всі органи влади повинні бути по змозі виборні — не єдиличні, і вести роботу управи в постійнім порозумінню, або безпосередно з обраншою їх людністю, або з її представництвом.

ЗЕМЕЛЬНА СПРАВА.

В інтересах розвитку на Україні продукційних сил народнього хазяйства взагалі і сільсько-го з окрема, І. Всеукр. Роб. З'їзд постановив:

1. Вся земля виключаєть ся із товарового оброту.

2. Всі землі на Україні приватних власників, церковні, монастирські, княжеські, удільні і жезненні переходять в Український Земельний Фонд, без всякого викупу; сим фондом порядкує Український Сойм, повітові та волосні земельні комітети, вибрані на основі загального, рівного, безпосередного і таємного виборчого права; ся постановна повинна бути затверджена Всеросійськими Установчими Зборами.

3. Користуванне землею з Українського Земельного Фонду повинно бути улаштоване в інтересах всього працюючого люду.

4. Користуванне землею з Укр. З. Фонду працюючим селянством повинно бути улаштоване на основі установленної земельної норми не менше споживчої і не більше трудової.

5. Зважаючи на те, що велике сільське господарство економічно і технічно вигідніше хазяйства дрібного, в інтересах розвитку продукційних сил, необхідно великі зразкові хазяйства зберігти, з'організувавши їх ведене на дійсно демократичних, громадських основах.

6. Як Український Сойм так і органи місцевого самоуправядкуваня повинні розвивати широкую допомогу сільсько-господарській кооперативній усьох формах.

В. Л.

КОНТР-РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ЗАМАХ НА ВОЛЮ УКРАЇНИ.

(Докінчене зі сторони 3-тої)

Тут на конях козаки полку Хмельницького, озброєна піхота в рядах, юнкери і жіноцтво. За трупами де-не-де йдуть родичі забитих з словами і невимовним сумом на лицях. Се вже не гоголівська "Так убивається старая матъ козака, провожая сына своего въ войско", а се сум, обуренне і гнів ображеної душі української демократії, що виряжає своїх синів в останню дорогу. Се ми ховаємо революцію, самих себе, частину свого "я" кладемо в домовину. Хто з нас забезпечений від того, що на його голову не впаде новий удар ворога, що покоштував крові?

Процесія зійшла до місця вічного заспокоєня неповинних жертв. Беріг Дніпра, далеко-далеко видно подід голубим небом. Тут "лягло спочити козацьке біле тіло"... у братську яму поклали їх всіх.

І в останню тяжку хвилину, перед тим, як почали загортати глибоку яму, знову почули ся плачі. Сльози торкнули й зворушили всіх. Знову почали з натовпу вносити землілих жінок.

Промовці закликали всіх до боротьби за волю з зухвалим ворогом, котрий натравлює нарід на нарід.

Хочеть ся провести паралель між двома похоронами. 23-го марта Петербург бачив по своїх вулицях море червоних прапорів, тисячі людей з бадьорими веселими революційними піснями на устах — подумати можна, що то яєсь свято. Ні, то ховали жертв революції, революції, що перемогла і тому й смерть і трупи і все здавало ся радісним, показувало ся, що й мерці повинні радіти з нами. То була революція — побідителька.

У нас — сум, біль, гнів. Там ворог був повалений, здавало ся, на віки. Тут із труни вилазить гадюка. Там ворога не було. А тут ми знаємо, хто ворог та, на жаль, не знаємо, де його знайти.

24. IX. 1917

В. Л.

ПРИНИМАЄТЬ СЯ ПЕРЕДПЛАТУ на робітничу, соціалістичну тижневу часопись "РОБІТНИЧЕ СЛОВО" "Робітничє Слово" є видаване робітниками в цілі ширеня просвітні і соціалістичної науки. Передплата вносить: В Канаді на рік \$1.50, на пів року 80ц., за границею на рік \$1.75, на пів року 90ц. Ціна поодинокого числа 3 ц. Оказові числа вносимо даром. "ROBITNYCHE SLOVO" Box 64 Toronto, Ont., Canada.

ПОШУКУЮ свого товариша Петра Мандрика, з села Більча Золотого, пов. Борщів. Минувшої зими перебував в Отаві. Хтоб знав про нього, або він сам, прошу зголоситись на мою адресу: Mike Narasymehuk Box 64, South Oshawa, Ont.

ДЕ Є? мої брати Михайло Чернецький, Дмитро Чернецький, Нікола Чернецький, Іван Чернецький, сестра Текля Чернецька, з сел. Малі Коцюбинчики, пов. Гусятин, Гал. Хто б знав їхні адреси, або вони самі, най зголосить ся на адресу: Xenia Czerniecka 13 Ross St., BRANTFORD, ONT.

ПОШУКУЮ свого брата, Михайла Чубача з села Слобідки Мушкатівського пов. Борщів. По більшій частині перебував в Судбурі, Ont. Два роки як ми розійшлись по зеліничій дорозі близько Судбури і від тої пори я нічого не чув про него. Хтоб про нього знав, або він сам, прошу зголоситись на адресу: Mike Hulak Box 64., South Oshawa, Ont. 44.

ЗАХОДІТЬ ДО МЕНЕ Оправляю фотографії по нижчих цінах: малі по 15ц., більші по 25ц., а ще більші по 50ц. Великі образи оправляю по 50 і 60ц., менші по 40, 50 і 25ц. Рівнож можна набути в мене образи готові оправлені. Пріймаю малі фотографії до малювання на великі. З роботи буде вдоволені. ІВАН СТАРЖЕК 297 Dufferin, cor. Charles, WINNIPEG, MAN.

ДОПИС СПРОСТОВАН

Колмен

Допис, яка була написана в 41 ч. "Р.Н." проти західних і Західного Округного зовсім годить ся з правдою, робітники на Заході лени атмосфера і не заохом, як представляє т. П. на Заході не не зайшла, а таню сеї дописи я запитаю може таке стати ся, — то він, що ле з півночі по півні вгтер, там записки є ма ніякої обави на таку сгу. Отже т. П.Н. помилуєть Рівнож т. П.Н. пожуруєть З. О. К. не дає про себе кож не подібно до праху провалити з відділами і цію і сповне свої обовязки партії як найширше. А не всі поспішили до сего, чиню, то й З.О.К. не богато зробіти, бо чейде нікому зрукою до кішени і не сгроші, бо загинуть! Деякі відділи мають вже зібрано прес-машину, але жадуть, се більше. "З.О.К." не підписує з відділами, але в том й відвідує поблизкі.

Щож відносить ся до Вам т. П.Н. скажу отверди, котрі йдуть на "шоу" скуплять ся дати нента на сьвітній ціль. Чейде й дажна дечого доброго научити такий образец в серіях — кідько там правди? Чи між робітниками а капіталістами творить бодай трохи онини?

А що до краваток, то є певний, що нема чей робітний купувати би собі шкраватку, се вже дуже зрештою. Ваша писанина та краватки зовсім не на мліб знач рахувати сирдироготі чейно не було би. Пишете, що т. Феррі віні. А се як, чи може маєте кавсі наші робітники працююро і завзято як товариші до відділу, то Канада давчервоним прапором.

Ви, т. П.Н. пробори дукиди західним товаришам, дять ся з правдою. Замість кажити свою ширість і гсебє стару шкуру на пресставляє з нами до спільні мінатє краватки і "шоу" се нема місця, а все буде треба безпротрібно кричати не поспішите наш робітництво, поітрібно. На ірагітєсь, товаришу, що пваріції по всіх західних, також і до всіх прихильників української робітничої партії, що поспішите з фінансуючою для "Роб. Народа", шлі прес-машину. Товаришкі! Се наш обовязок, як давно вже сповинити. Тож не чекаймо, щоб за нас які Захід остане повалити, сповіщайок як найскорше!

Ваша за краватку долом.

Тимофій Тутко, Борщів.

ТІЛЬКИ Я ЗНАЮТЬ — ДАТИ І В КАРТИ Г... Ощ... Але тут в нашій місцевості спорє число українських але до робітничих організацій. Вони ради, що мають на увазі, а про те, що з митра, не хочуть думати і духовні загнаним уладу, тут на землі, не тепер, дає позв мхамми. Не дади, що ті хиті онці, що по смертний рай, цілкомють себе з тим заспокоють себе з тит такі, шибь" свийі". Бал але шна "казино" гукіть, шодучив ся з тими "мудрафе стини", бо вони "безбожники", бо вони "розбійничий робітник не розбійничий брехні, вітнине себе, від своєї власної робітничої і пропаде дальше, темноті. Завязаний робітним: попіськня"лекомпро те, що "егомоси" не драгаїл-спілістичні" не "безбожники", але тому, гелі прямиють до того, попи заживали земської всі люди. Через се владотому так невидиць тіх

А жеке жите тих робіт так цюко держать ся сідці? А от, вишювши з мшавши трохи "гіркої з мрутуть ся до карт і грають приймає до гри "на кулак в понеділок в поліс-корте результаті їхнього судділі — один обіграний а другий з побитою революцій з повбиваними зуб

ДОПИСИ.

СПРОСТОВАНЕ.

Колмен, Альта.

Допись, яка була написана т. П. Н. в 41 ч. "Р.Н." проти західних відділів і Західного Окружного Комітету, не зовсім годиться з правдою. Перше все, робітники на Заході не придалені атмосферою і не заспляють духом, як представляє т. П.Н., ані чума на Заході ще не зайшла, бо по прочитанню цієї дописи я запитав лікарів, чи може так стати ся, — то вони відповіли, що де з півночі повіває холодний вітер, там завсідги є здорово і не ма ніякої обави на таку страхуну нелугу. Отже т. П.Н. помилив ся.

Рівнож т. П.Н. покартував собі, що З. О. К. не дає про себе чути. Се також не подобає до правди, бо З. О. К. провідник з відділами кореспонденцією і сповняє свої обовязки відносно партії як найширше. А що відділи не всі поспішили до сей пори з допомогою, то З.О.К. не багато з сям може зробити, бо чейже нікому не постане рукою до кишені і не скаже "давай гроші, бо загинеш!" Декотрі західні відділи маюць вже зібрані гроші на прес-машину, але жаждуть, щоб зібрати ще більше. З.О.К. не тільки, що розписує з відділами, але власним коштом їм відвідує поблизу відділи.

Щож відносити ся до "шову", то я Вам т. П.Н. скажу отверто, що ті люди, котрі йдуть на "шов", — ті я не скляпав ся дати цента на якубудь про святну ціль. Чейже я на "шов" можна дещо доброго нажити. От протий образець в серіях як "Graft" — кілька тис правди? Чи та боротьба між робітниками а капіталістами не отворить бодай трохи очей робітникам?

А що до краваток, то я більш чим певний, що нема чей робітника, котрий купував би собі що-тяжко нову краватку, се вже дуже переселене. Зрештою, Ваша писанина про "шов" та краватки зовсім не на місці, бо коли зачав рахувати сир та масло, то пирогів певно не було би.

Пішите, що в Феррі нічого не чути. А се як, чи може маєте катар? Колиб всі наші робітники працювали так широкі і зваляли як товариші з феррійською відділу, то Канада давно була б під червоною прапорою.

Ви, т. П.Н. поробили дуже блаудні за киди західним товаришам, які не сходять ся з правдою. Замість крику, що кажіть свою ширість і гриміть від себе стару яткату на пресу "Р.Н." та ставлять з нами до спільної праці, не мінайте краватки і "шову" там, де на се нема місця, а все буде инакше. Не треба безпобрібно кричати, бо сим Ви не поліпшите наш робітничий рух, а протинно, погіршите. На будуче остерегайтесь, товаришу, що пишете.

А тепер відзиваюсь до Вас усіх товаришів по всіх західних відділах, як також і до всіх прихильників і симпатиків української робітничої преси, щоб поспішили з фінансовою допомогою для "Роб. Народа", щоб заплатили прес-машину. Товариші робітники! Прес-машина, який ми мали давно вже сповнити. Тож до праці, не чекаймо, щоб за нас як писали. що Захід оставсь позаду, сповнім свій обовязок як найкраще!

Ваш за кращу долю, Тимофій Гушуд, орг. Зах. Окр. Ком.

ТІЛЬКИ Я ЗНАЮТЬ — ПОПОВИ ДАТИ І В КАРТИ ГРАТИ.

Життя тут в нашій місцевості досить споре число українських робітників, але до робітничої організації не належать. Вони раді, що мають дві церкви тай попів, а про те, що з ними буде за втра, не хочуть думати — їм бо отіх духовних загварантували рай, лише не тут на землі, не тепер, а по смерті, десь поза хмарами. Не дивлять ся бідаки, що ті їм оті, що обіцяють їм посмертний рай, шляком не вдоволяють себе тими ласощами, а живуть, розживають ся тут таки, на "сім рішнім" світі. Ба, але що егомось на "казанно" гукнуть, щоб ніхто не лувив ся з тими "мудрагелями синілістами", бо вони "безбожники", то темний робітник не розбираючи пописької брехні, відтінає себе мов сокирою від своєї власної робітничої організації і пропадає далше в попиській темноті. Залюканий робітник видам ним попиським пеклом й не думає про те, що "егомось" боїть ся "мудрагелів-синілістів" не тому, що вони "безбожники", але тому, що ті мудрагелі прагують до того, аби не лише попи заживали земського раю, але й всі люди. Через се власне о. Ірха й тому так ненавидить тих "мудрагелів".

А якеж жите тих робітників, що то так цупко держать ся своїх егомось? А от, вишюючи з церкви і покушавши трохи "гіркої з Монтреалу", беруть ся до карт і грають аж доки не прийде до гри "на кулади". Дюперва в понеділок в поліс-корті видно добре результати їхнього святкованя не ділі — один обіраний що до цента, другий з побитою головою, а ще инший з повиваними зубами — позав-

пачують добру кару — і тим кінчить ся, доки не прийде друга неділя. Гей, робітничі! Пора вам вже наро зумити та стати людьми, причлунити ся до своєї робітничої організації, а забути, й не дивити ся той бік, де колись з вас "вовну стригли" та в темноті тримали. Чи не пора ще? М. Гарасимчук

ДО ВИДОМА ТОВАРИШАМ НА ЗАХОДІ.

Дяесь до відома всім українським углекопам 18-го дистрикту U. M. W. of A. на Заході, що 12-го грудня с.р. відбудуть ся нові вибори на дистриктових урядників і між кандидатами на ріжні позиції в юній кандидатури також наш товариш Н. Д. Ткачук з Кемеро, Альта, на заступника президента (vice President).

Тов. Ткачук вже раз кандидував на ту позицію, і лише з браку часу, якого треба було на те, аби повести більшу виборчу кампанію, перепав кількома десятками голосів.

Тепер же, коли ми, українські робітничі знаємо про його кандидатуру ма йже півтора місяця наперед і візьмемось до праці широкі, то певно, що т. Ткачук буде вибраним.

Про користь, яку він приніс би нам, будучи вибраним, не буду писати, бо чейже кождий знає дуже добре, що свій як не заплаче, то хоч скривить ся, як каже стара прислівка.

Однак ми всі повинні старатись, що би т. Ткачука, котрий з своєї партійної і юній діяльності є майже всім добре знаний на Заході, поперти своїми голосами. Старайтесь, товариші, і свої їх людей вибирати до ріжних юнійних урядів. Не с сила українських углекопів на Заході і ганьба буз би, колиб ми і сей раз не постарались вибрати свого товариша до того уряду, на який він кандидує.

До праці, товариші! Зачинаймо вже від тепер агітувати в його користь. А коли виберемо одного свого чоловіка, так опісля буде легко і других вибирати, бо будемо добре знати, яка в нас є сила.

Вперед, товариші! Феррійський углекоп.

НА ПРЕС-МАШИНУ ДЛЯ "РОБ. НАРОДА"

ХАЙ ЖИВЕ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЯ!

Дорогі Товариші! Прошу помістити в слідуємій числі нашої часописи отсю допис:

Дня 20-го жовтня с.р. відбулось у нас представленє до Вас усіх товаришів з кожного чистий дохід був призначений на закупку нової преси для "Р.Н." Чистого доходу з представлення остало \$39.40.

По представленню виступив т. С. Миронюк і похваляв присутним як такої а аматорам за їх труд, відтак пояснив присутним на яку ціль те представленє відгрозилось, та як то тяжко нам, робітникам, видавати часопис і попросив присутних о добровільній да тки на нашу єдину робітничу часопис, котра в Канаді між робітниками ширить правдиву науку до лучшего жита в будучині, і візвав т. Теодора Плевцана, щоб сей занає ся збіркою поміж публікою.

На поклик сей зложили найперше аматори:

Теодор Плевцан \$2.00
Д. Плевцан 2.00
С. Миронюк 2.00
М. Кустрин 1.00
С. Продан 1.00
І. Гришук 1.00
Ю. Крамар 1.00
І. Савчук 0.50
Т-ка Бораківська 0.50
Разом \$11.00

Відтак з публіки жертвували слідує:

І. Портах \$2.00
П. Плевцан 1.00
Т-ка М. Плевцан 1.00
Т-ка Крамар 1.00
К. Кучерський 1.00
В. Кейван 1.00
С. Панчук 1.00
С. Шевчук 1.00
Дж. А. Олександрсон 1.00
В. Рубанчук 1.00
М. Савчук 1.00
В. Чернецький 1.00
Н. Сенюк 1.00
Петро Шилаків 0.50
Ефрем Васильяк 0.50
С. Юзюфвич 0.50
М. Гришук 0.50
І. Ділак 0.50
Н. Ділак 0.50
Б. Моркед 0.50
А. Максимчук 0.50
І. Іванчик 0.50
І. Сенів 0.50
О. Комар 0.50
С. Горачев 0.50
С. Рігачев 0.50
Б. Кієн 0.50
Никола Дітчак 0.50
М. Ясіньский 0.50
М. Ручай 0.50

Дорогі Товариші! Посилаю від себе \$4.00 на фонд "Роб. Народа" і бажаю всего найліпшого.

Ваш за соціалізм І. Угрин.

М. Козуб, Вінніпег \$1.00
Г. Топорівський, Арбор \$0.50

ЧОМУ ПОВИННІСЬМО ПІДПОМАГАТИ РОБІТНИЧІ ГАЗЕТИ?

Ірковій Фолс, Онт.

Вп. Пана Редактор!

Посилаю Вам в листі \$3.00, т.е. \$1.50 як переплату на "Роб. Народа", а \$1.50 на пресу для "Робітничої Газети" на Україні.

Тони Маїтчи 0.50
С. Якович 0.50
С. Рєштинк 0.50
Е. Малік 0.50
А. Шаваала 0.50
В. Костюк 0.50
С. Рубіч 0.50
В. Веріш 0.50
М. Сікорскі 0.50
П. Глінік 0.50
Д. Мигаї 0.25
С. Намайко 0.25
Николай Тощкевич 0.25
С. Тощкевич 0.25
А. Вольчук 0.10
Разом \$29.60
Попередніх 11.00
З представлення 39.40
Разом \$80.00

Дня 21 жовтня с.р. відбув ся бізнесовий мітінг відділу У.С.Д.П. в Тімніс, на котрім одоголосно ухвалено суму \$20.00 на закупку преси, що робить разом всего \$100.00, як також ухвалено резолюцію, котрою визнає ся всі відділи У.С.Д.П. в Канаді, щоб записались збірками, та в як найкоротшій часі постарались сповнити те, що прирекли на з'їзді У.С.Д.П. в Вінніпегу.

Також визнаємо ті відділи, котрі ще цілком не постарали ся прислати фонди на прес-машину для "Р.Н.", приміром як Монтреал, Торонто, Салт Темп Мері і инші, щоб вони не забували те, що їхні товариші делегати приїхали на з'їзді. Нам треба взятись всім до праці, а не щоби члени нашої Екзекутивні резигнували, що ми ухвалювали все, а тепер не вповняємо тих ухвал.

Отже ще раз визнаємо усіх товаришів і симпатиків "Роб. Народа", щоби широкі взяли до праці та поставились в як найкоротшій часі сповнити ті тільки те, що приобіцяли.

У нас дуже мале число членів, а се тому, що тут є мало Українців взагалі, але ми стараємо ся на скільки у нас сили вистарити, щоби наша чарта як найкраще виходила найменше два рази на тиждень. Ми бажаємо свідомости, бажаємо зблизности до того царства, в котрім не буде братуєвства та національних пересудів, як звичайно буває в теперішній системі, а буде царство братерства, любови та згоди між всіми націями на світі.

До праці, товариші! Не жаліть своїх трудів, а певно надієте ся, коли особовимось від тих, що з нас нині останні соки висаюють, а в кінці пліснуть нас різати один другого тліч чи через те, що у нас брак свідомости.

Хай живе наша міжнародна Соціал-Демократія! Ваш за кращу долю, Теодор Плевцан

СПОВНІМ ВСІ СВІЯ РОБІТНИЧІ ОБОВ'ЯЗКИ.

Колмен, Альта.

Дорогі Товариші! Засилаю в сім листі банківий чек на суму \$65.00, з котрої суми призначили товариші \$59.00 на прес-машину для "Роб. Народа", а \$6.00 на клішу до календаря "Роб. Народа".

Імена жертводавців: Т. Гушуд \$10.00
С. Маланчук 10.00
С. Данилюк 10.00
Демка Баранюк 5.00
П. Баранюк 5.00
Анна Українець 1.00
Д. Українець 2.00
Д. Громович 2.00
Ф. Сомак 2.00
С. Гавлюк 2.00
Г. Софронюк 2.00
Г. Ферейб 2.00
Д. Григорювич 2.00
Н. Адам 2.00
Гудуцук 2.00
Разом \$65.00

До праці, товариші! Збираймо фонди для "Робочого Народа".

Сповнім своє приреченє з'їзду, не жалюємо свого цента, бо даємо на ціль з якої будемо мати науку і просвіту — а тільки сим завоюємо цільний світ.

Сподіюсь, що товариші на Заході скоро вповнять свій обовязок. Заванітим наш дорогий орган "Робочий Народ", бо се наш провідник і наш оборонець.

Підкопуємо нинішній капіталістичний лад і приготовляємось до кращого жита.

П. Баранюк. Вакав, Саск.

Дорогі Товариші! Посилаю від себе \$4.00 на фонд "Роб. Народа" і бажаю всего найліпшого.

Ваш за соціалізм І. Угрин.

М. Козуб, Вінніпег \$1.00
Г. Топорівський, Арбор \$0.50

ЧОМУ ПОВИННІСЬМО ПІДПОМАГАТИ РОБІТНИЧІ ГАЗЕТИ?

Ірковій Фолс, Онт.

Вп. Пана Редактор!

Посилаю Вам в листі \$3.00, т.е. \$1.50 як переплату на "Роб. Народа", а \$1.50 на пресу для "Робітничої Газети" на Україні.

Розуміючи, яку ролю відіграє і яке значенє має для робітника його власна робітнича преса, ніколи не покажучо свого цента на сю справу.

Я приміром, пригадую собі страйк дівських робітників з 1902 року, де свідомі робітники помімо вислали проти них жовірів, таки виграли страйк, вибороли кращу платню і коротші години праці. А чому? Тому, що ті робітничі були свідомі, вони читали робітничі часописи "Землю і Волю" та "Нос" і встояли ся навіть перед гузарськими шаблукми. І я був в тім страйку участь, і по моїм тілі переступали кіські копита, та на шасте вийшов ціло з сеї боротьби. А були й такі темні робітники, що тільки почувши про те, що "пан монарха" по становив гудувати робітників кулями і кіськими копитами, розбігли ся відразу по більших селах коло Львова. Се були ті, що нічого не читали, крім заbacherних попиських газет і на саму згадку слова "цїсар", готові були все зрозуміти, та тільки нічого доброго для себе.

А я тут є ще дуже багато таких темних робітників, що коли скажете йому щонебудь на цїсаря або попа, то сейчас ножем пробив би вас.

Я був в Спринг Левк в полоні. Тут один Буховиць показав мені "божий лист". Коли я сказав йому, що в такі "божі листи" не вірю, бо се пописька видумка, то сей темняк хотів мене сокирою зарубати. Він же терпів ту саму біду, що й другі, спав на голій дощці як й другі, а було йому загадати щобудь про царя або попа, то зарівав би чоловіка.

Отже щоби не мати такої темноти між нашим народом, конечно треба нам сильної робітничої преси, бо тільки така преса прожене народну темноту та зробить з всіляких фанатиків гарних свідомих членів робітничої класи.

Петро Гнатик.

КІНЧИМ НАЧАТУ РОБОТУ!

Монтреал, Кве.

Шан. Тов. Редактор! Посилаю Вам \$12.00, з котрих прошу поквитувати \$1.50 як переплату на "Р.Н." на слідуєчий рік, 50шт. на Календар "Р.Н." а \$10.00 на пресу "Робочого Народа".

Товариші робітничі! Кінчим почату нашу роботу! Поможіть "Робочому Народу" стати на трітій ноги і зробім його сильним на будуче. Се наш обовязок підтримати свою газету, котра бореть ся виключно лише за нашу справу, несе свідомі правди між робітничі маси та промощує нам дорогу до кращої будучини.

Залиши, товариші, на хвилю особисті справи а візьмім ся спільно до праці над нашим спільним добром.

Товариші! Зрозуміймо потребу машинерії для "Р.Н." і поспішим з своєю допомогою.

Ваш в борбі за кращу будучинь, Теодор Кричун.

ПОМАГАЙМО СОБІ!

Елмвуд, Ман.

Товариші робітничі! Чи є для нас щось потрібнішого в нинішній час своєї робітничої преси? Хто нас оборонить перед "всемогучими святами", хто є наша робітнича преса? Хто нас освідомить, хто поведе нас в борбі за більший кусок хліба, за кращу нашу долю, як не наша робітнича преса?

Нїхто і нїхто инший, а тільки та преса, котру ми своїми денгатами підпіраємо і контролюємо. А коли так, то чому ми не поспішим тій нашій пресі з поміжною тоді, коли вона найбільш їй потребує? Чи не чуєте, товариші робітничі, просьби нашого "Робочого Народа" о поміч? Чи не бажаєте, щоби "Робочий Народ" виходив принаймі два рази в тиждень? В Канаді є багато українських газет, але всі вони чужі нам духом, бо не обстоюють наших робітничих прав, не борються за з нашими вискувачами.

Тож працюймо, товариші, для себе, помагаймо собі! Найменша поміч "Р. Народа" є помічю для нас самим, бо "Роб. Народ" є однією нашою газетою в Канаді, яка не має над собою босами ніяких спілок, ніяких капіталістичних партій, ніяких релігійних сект. Сю газету тільки підпірають робітничі і контролюють робітничі. Старайтесь ся попрацювати для неї, але всоди.

Складаю тепер \$2.00 на пресу "Роб. Народа" а то: \$1.00 від себе, 50шт. від І. Дворановського а 50шт. від Ст. Туркевича, і клішу всіх робітників занятих збиранием для "Роб. Народа" грошей де тільки можливе.

За кращу долю працюючої класи, Волод. Леус.

СПРОСТОВАНЕ.

В ч. 42 "Р.Н." через неогляд при коректі зайшиша похибка в поданням назвіска т. жертводавця на пресу "Р. Г." Було надруковано В. Лесьмо, а має бути — В. Леньмо.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ФОНД.

Теодор Стефанні, Вінніпег \$5.00
Л. Лайчук, Гот, Саск. \$5.00
І. Пушкар, Лорбури, Саск. \$5.00
Товариші з Боян, Альта. \$8.15
Петро Гнатик, Ірковій Фолс \$1.50
В. Мартин, Вінніпег \$1.00
Ю. Прохера, Вінніпег \$0.50
Н. Юречко, Вінніпег \$0.50
Ф. Панька, Вінніпег \$0.50
Т. Стефанні, Вінніпег \$0.50
В. Юречко, Вінніпег \$0.25

ПІЗНАВАЙМО ТЕПЕР, ХТО НАШ ВОРОГ, А ХТО ПРИЯТЕЛЬ.

Феррі, Б.К.

Дорогий Товаришу! Заходом феррійського місцевого революційного комітету, відбуло ся в день 28 жовтня с.м. в галі льокало ма соре віче, на яке явило ся досить гарне число людей.

Предсідателем був т. Шлемко. Отвертаючи віче, т. Шлемко досить гарно представив збираним, в якій шлі скликано віче та як наші робітничі повинні до таких віч відноситись. Опісля покликав на бесідника т. В. Коновальчука, котрий говорив на тему "Змаганє робітництва до просвіти під теперішню пору", як також про революційну, з чого вивязав ся досить гарно.

По нім забрав голос т. Н. Ткачук. Тов. Ткачук коротко а ясно розповів присутним, з якою помічю ми, укр. робітничі мали би співити нашим братам на Україні, щоби вони могли не лише зберечи те, що вибороли разом з всіми робітниками великої Росії, але щоби ще більше здобули для добра всего поневоленого українського народу. Ту т. Ткачук загадав про пресу і лайнотайп для "Роб. Газети" в Київі і візвав присутних до щедрих даток на ту ціль. Потім наступили датки і зібрано разом \$36.00.

По колекті дав т. П. Несторук вітчик про Україну і український народ, про його початки, змаганя до ліпшого і про здобутки його в протягу кількох минулих місяців. З відчиту свого т. Несторук дуже гарно вивязав ся і дістав від присутних багато оплесків.

Імена жертводавців на революційний фонд слідує:

Т. Шлемко \$5.45
Н. Ткачук 5.00
В. Мойсюк 3.00
Д. Мойсюк 2.00
В. Коновальчук 2.00
М. Микитюк 2.00
Ф. Лукаш 1.50
В. Теленко 1.00
І. Міничук 1.00
В. Тодорук 1.00
Н. Стефаннін 1.00
П. Несторук 1.00
М. Виростик 1.00
О. Стефаннін 1.00
П. Литвин 1.00
П. Макара 1.00
Д. Васильшин 1.00
Т. Міничук 1.00
І. Шлемко 1.00
О. Бокалярин 1.00
Н. Нікшфорук 0.55
В. Несторук 0.50
К. Теленко 0.50
І. Гаврилук 0.50
Разом \$36.00

Відзиваючись до всіх укр. робітників в Канаді і Америці, щоби збирали такі фонди на закупку друкарських машин на Україну, ми хочемо звернути увагу нашим товаришам робітникам, щоби вони тепер добре придивались роботі укр. часописів в Канаді і Америці, котрі носять назви "українських" або цїлий час вдають таких великих укр. патріотів, а коли з України прийшла просьба від т. Винниченка, теперішнього прем'єра України, о поміч для видаваня укр. робітничої часописі в Київі, то они не тільки, щоби були передрукували телеграму з Київа і відозву У.С.Д.П. в Канаді, але ані одним слівцем не згадали про таку важну справу.

Тож, бачність, українські робітничі! Знайте, з ким маєте до діла, коли читаете ті часописи. Час нам вже ризикати: Проч з запродацями! Іх часопис між нами місяця не повинні мати! Будуюмо свою власну пресу по цїлій свідомі, котра єдина дасть нам ту науку, на яку ми довгі роки ждади. Підпіраймо всеку вільну думку своїми грошми, бо ніхто инший сего не зробить. Не дивім ся на запродаців, що вдають з себе великих укр. патріотів, а відмо сьмало вперед до нашої мети, до соціалізму.

Д. М.

ПОМАГАЙМО НАШИМ ТОВАРИШАМ НА УКРАЇНІ.

Брентфорд, Онт.

Дня 20-го жовтня відділ У. С. Д. П. в Брентфорді устроював бал, щоби зібрати дещо на пресу на Україні. Чистого доходу з бала було \$35.00.

З сего висилаєсь на прес-машину на Україні \$ 20, на прес-машину для "Р.Н." \$10.00, а решта \$5.96 лишаєсь на бібліотеку при відділі.

Слідуєчого дня відділ відбув пропандовий мітінг, на яким було також поважене число присутних слухачів.

Мітінг отворив т. Писанюк а реферував т. Демедюк з Гемілтоном через 2 години про робітничє положенє в нинішній несправедливій ладі, та про те, як робітничі в борбі з багатю класою можуть висвободитись з економічної неволи.

Вкінці вписав ся один робітник в члені партії, підписавши заяву, що годить ся працювати для добра розвиту соціалістичної партії. Мітінг покінчено около четвертої години по полудні з кінцевою постановою, щоби вкорті відіграти представленє, дохід з котрого пішов би також на робітничу пресу на Україні.

Присутні зложили на руки т. Демедюка пару доларів пресового фонду, розійшлись доми з надією, що не забаром всі пригноблені злучат ся разом, повалять тиранів і несправедливість та зажють на усім свіді в любові, братерстві і згоді.

І. Писанюк, секр.

ЩЕДРИЙ ДАР СВІДОМИХ РОБІТНИКІВ.

Смуг Рок Фолс, Онт.

Хвальна Редакціє: Відкликнувшись на клич "Робітничої Газети" в Київі, слідуєчий товариші робітничі жертвували на друкарські машини для дорогого органу працюючої класи на Україні:

С. Класко \$5.75
С. Білоус 5.75
П. Семєнці 5.00
В. Білявський 5.00
Н. Ортинський 5.00
І. Микитюк 5.00
С. Волоський 5.00
В. Нікшлін 5.00
В. Баччя 4.00
М. Терещаків 2.25
Г. Петрик 2.00
І. Остапчук 2.00
Н. Болнар 2.00
І. Ковальчук 2.00
Д. Бігун 2.00
Ф. Висоцький 1.00
І. Бардецький 1.00
В. Лосинський 1.00
Г. Макаренчик 1

Гарні Убраня
УКРАЇН. КРАВЕЦЬКА РОБИТНЯ
 є лиш одинока котра може задоволити вас, а се тому, що у нас працюють найдобриші кравці.
 Сивайте лиш, тих, котрі робили у нас убраня.
 Ціни дуже умірковані. — Зайдіть і переконайтесь.

S. Tycho weeks
The Merchant Tailor

654 MAIN ST., WINNIPEG, Phone: St. John 162.

ОРГАНІЗУМО КОМІТЕТИ.
 Трансконя, Ман.

Дорогі Товариші!
 В неділю, 28 жовтня с.р. відбули ся в нас збори в справі вибору Комітету до збирання фондів на "Робітничу Газету" на Україні. По короткій дискусії прийшло до порозуміння між всіма товариствами і прозвужено до вибору комітету, в склад котрого увійшли:

- З відділу У.С.Д.П. — т. А. Смаль і М. Касіянчук; з читальні ім. Т. Шевченка — д.д. Л. Дубас і В. Юрчишин; з т-ва У.Н.К.Х. — т. В. Черевко і Н. Плетис; з т-ва церковного — п. С. Литвин.

Відак в комітеті вибрано слідуєчих урядників: А. Смаль, пресідатель, В. Черевко секретар і С. Литвин касієр.
 Цілю сього комітету є скажити ма совні віча і заохочувати людей до скла дання жертв для так важної справи як робітничя преса на Україні.

Комітет постановив собі з ширістю взятись за діло, піти між робітників і ознакомити їх з так важною справою.
 Позаяк наші робітники несвідомі і не відчувують болю наших братів зза моря, тому й робота буде йти тяжше. Та все таки є надія, що бодай частина роботи буде зроблена.

В імені комітету визнаю Вас, транс конські України, приходіть до читальні ім. Т. Шевченка, де кожної неділі буде відбувати ся спільна нарада всіх товариств.
 За комітет
 А. Смаль, В. Черевко.

ПОЗІР! ТРАНСКОНЦІ ПОЗІР!
 Захолом Укр. Нар. Каси Хорих відбує ся в неділю, дня 11-го листопада с.р. о 1-ій годині по полудні в Читальні ім. Тараса Шевченка

в справі змінення організації і приго внення змінення організації і приго внення до вибору нових урядників на 1918.

Перед розпочатом справ Укр. Нар. Каси Хорих, т. М. Княженич з Винніпе гу, прочитав дуже корисну лекцію на тему — **ХТО Є НАЙБІЛЬШИМ ВОРОГОМ МИРА?**
 Приходіть всі, — вступ вільний.
 Комітет.

ПОЗІР!

Український відділ Російського Товариства Просвіта пові домляє поважану публіку мі ста Винніпегу, що 24 с.м. в Гренд Опера Гавз, на Мейн Стр. ним виставлять ся чудова драма із сільського і січового життя п.з. "Невольник". Товариство до кладает всіх старань, аби драма випала, як найкраще, вірючи, що всі ті, що бачили "Боднарівну" не затримають ся і тепер дома, а прийдуть на сю чудову драму. Докід призначений на школу, котра відкривалась при Товаристві з 1-шим с.м.
 З привітом,
 Відділ.

ПОШУКУЮ

моїх знакомих, Палі Тихолиза, Гр. Михальчука і Федора Вовчара, котрі перебувають в Винніпегу. Хто би знав їх адреси, або вони самі, прошу зголо сити ся до:

Martin Zbarasheuk
 17 Scarf Ave.
 BRANTFORD, ONT.

РОБИТНИКИ! ЧИТАЙТЕ ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ДНЕВНИК
"РОБИТНИК",
 котрий завжди боронить Ваші інтереси.
 Передплата вносить:

На рік	\$4.00
На пів року	2.75
На 3 місяці	1.50

Засилайте передплату на таку адресу:
"Р О Б І Т Н И К"
 2335 W. 11th St. Cleveland, Ohio.

"Еврека" Медицини
 Найпомічнійші від усіх на світі медицини. По яснення і поради в українській мові.
 Пишіть по наш каталог.
THE WINNIPEG CHEMICAL LABORATORY CO.
 686 Flora Ave Winnipeg, Man.

Serebrin's Art Studio

Принесіть се оголошене до нового фотографічного закладу під ч. 858 Main St. коло "Руської Книгарні", а ми дамо вам даром одну Вашу прекрасну мальовану фотографію, в додатку до кожного замовлення.
 С. Серебрін, властитель.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ДАВНО ОЖИДАНА КНИЖКА

ФІЛСОФІЯ ШТУКИ
 яка є відчитом французького професора Г. Тена в Парижу. Книжка ся дає великий науковий матеріал в справі штуки, в який спосіб она розвинулась.

Тут говорить ся про цілу історію людства, его розвиток і т. д. В сій книжці говорить ся про грецьку цивілізацію і старинну різьбу, про статуї старинних богів зроблених з металу, міді і т. д.

В ній говорить ся про людське жите тисячі літ перед Христом доводячи до найновішого часу; про цивілізацію нинішніх часів, про штуку музики і малювання; про французьку революцію і т. д.

Книжка ся має 128 сторін, друкowana на найліпшій папері і коштує всього 50 центів. Пересилку ми оплачуємо самі.

Для книггарень і продавців звичайний книгарський опуст. Пишіть скоро і пам'ятайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
 516 Queen St. West.
 Toronto, Ont., Canada.

МИХАЙЛО ГУБИЦЬКИЙ

старокраєвий кравець зі Львова з довголітню практикою американською отворив **КРАВЕЦЬКУ РОБИТНЮ** на SELKIRK ул. п. ч. 591 1/2, Winnipeg, Man. Робить убраня мужьські і жіночі по приступній ціні як рівнож приймає замовлення з провинції. За якість матерію і досконале викінчене роботи ручить.

МОНТРЕАЛ, DR. M. H. THUNA, CANADA.

ПЕРШИЙ І ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР. КАНЦЕЛЯРІЯ І МЕДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ.
 В лабораторії вироблять ся всякого рода лікарства після найновіших метод. Як хто хворе на будь яку слабість і бажав би бути здоровим, йому належить докладно описати свою хворобу, а взаємну вишлеть ся або пораду, або припоручить ся відповідній медицині.
DR. THUNA, SPECIALIST
 427 & 573 St. Lawrence Blvd (Main St.) Montreal, Canada.

НОВИНА

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАКЛАДОМ РУСЬКОЇ КНИГАРНІ
 Школа на Скрипці — Самоучитель. Кожний може легко вичити ся на скрипці грати. — Ціна з пересилкою \$1.25
 Наша Дума. — Українсько-Руські Народні Пісні. Зібрані і для хору уложив Ф. Колесса \$1.50
 Українсько-Руський Співаник, з нотами — Никанковського 60 цт., в оправі .85
 Квартети. — Збір народних пісень на мішаний хор .50
RUSKA KNYHARNIA
 850 Main Str. Winnipeg, Man.

ДР. ІВАН К. ПАЗДРІЙ

перший і одинокий Укр. лікар у Винніпегу. Має свою канцелярію при 259 Селірк Евіно. Доходячих пацієнтів приймає від 2-5 год. поп. і від 7-9 веч. Телефон: Ст. Джон 1506.
 Під управою Др. І. К. Паздрія виробляє ся у власній аттєсі всякого рода ліки, після найновішої штуки лікарської. Кожний — хто лише захоріє на будь яку слабість повинен писати залучаючи 3 ц. марку, а у відповідь дістане пораду, або припоручить ся йому брати відповідні ліки. — Адресуйте так:
DR. I. O. PAZDREY
 263 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

ЧИТАЙТЕ І ШИРІТЬ.

Часопис для працюючого люду, Орган Української Поступово-Робітничої Організації в Америці.
 Річна передплата: в Канаді \$1.75 в Америці 1.50
"ГАРЛАМАКИ" Є ТАКОЖ ДОЗВОЛЕНІ В КАНАДІ.
 Адресуйте:
"НАУДАМАКУ"
 615 So. Broad St. Trenton, N. J., U.S.A.

ПОШУКУЮ

мого брата Петра Волочанського, з села Солотвина, пов. Богородчани, Гал. Перебував довгий час в Монреалі. Хто би про него знав, або він сам, прошу зголоситись на поштову адресу:
 Nick Wolochansky
 c/o Robotchij Narod
 Box 3658 Sta. B. Winnipeg, Man. 46)

"УКР. НАР. НАСА ХОРИХ" В ТРАНСКОНТ, МАН.

дає своїм членам на випадок хвороби запомогу по \$7.00 через перших 12 тижнів і полови ну тої суми через других два найцять тижнів вне після 3 місяців членської приналежності; виплачує помертвого \$300.00 після року членської приналежності.

Женщини - членкині дістають запомогу в часі пологової слабости.
 Членська виладна вносить лише 50ц. місячно.

Інформації і статуту можна дістати в локאים "Читальні ім. Т. Шевченка", де "У.Н.К.Х." відбуває свої мітинги кожного четверга вечером, або в секретаря:
 W. Cherewko
 Box 208, Transcona, Man.

ЧИ ГОСТИЛИ ВИ КОЛИ

У М. ГАВРИСИЩИНА Коли ні, то загостіть на обід. **НА 267 SELKIRK AVE.**
 Winnipeg, Man.
 Phone St. John 108.

ДОБРЕ ЗНАНА УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ

містить ся на **142 HIGGINS AVE.**
 Хто лиш хоче бути по модному обстрижений та старанно обголений нехай зайде до нас. Тут робить стале трохи голярів. Хто раз зайде до нас, буде певно стало ходити а з нашою роботи буде завісідли вдоволений. Наша адреса:
142 HIGGINS AVE.
 в другім блоку на полудне від Сіларської стації.
 Й. Штааль, властитель.

У ВСЯКІЙ ПОТРЕБІ

вдавайте ся до адвокатів **SUFFIELD & GORSEY** Barristers, Solicitors, Notaries, Etc.
 Они перепроводжують судові і кримінальні справи. Говорять по українськи. П. Горсей широко звівний в робітничих кругах.
 Офіси їх находять ся в:
AVENUE BLOCK
 265 Portage Ave.,
 (4 поверх), Winnipeg, Man.
 Телефон: Main 5676.

МОНТРЕАЛ

Д. С. ШКОЛЬНИКОВ П. М.
 Український Хироподист спеціаліст з 12 літню практикою лічить всякі недуги які би вони старі не були. Лічить найновішими і найпевнішими лікарствами.
 Години урядові від 9 ранно до 9 вечером.
Поважани Родимці!
 Не забувайте, що всякі лікарства виласило відворотню поштою, коли тільки подасте, на що Ви хоруете. А Ви те дістанете за невеликі гроші.
D. S. SCHOLNIKOFF P. M.
 162 Cadieux St.,
 Montreal, Canada.

ЧИТАЙТЕ СЛІДУЮЧІ КНИЖКИ.

- Царська Росія і українська справа 50ц.
- Філософія штуки 50ц.
- Начерк історії українського письменства 35ц.
- Спартак, провідник римських глдіаторів; нове видане 30ц.
- Звідки взялись назви: Русь і Україна 30ц.
- Філософія грецького філософа Сократа 25ц.
- Подорож до місяця. Наукове оповідане 40ц.
- Українсько-англійський і англ. укр. словарець, в шкряній оправі з азбукою \$1.50
- Іван Гус \$1.50

Замовлення шліть на адресу:
UKRAINSKA ROBITNYCHA KNYHARNIA
 796 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

АДРЕСАР У.С.Д.П.

Екзекутивний Комітет У.С.Д.П.
 Адреса:
 Executive Committee of the U. S. D. P.
 Box 3658 Winnipeg, Man.

Західний Окружний Комітет (Альберта і Бр. Колумбія).

Секретар:
 N. Tkaczuk, Fernie, B. C.
 Box 830

Східний Окружний Комітет (Онтеріо і Квебек)

Секретар:
 J. Demediuk, Hamilton, Ont.
 Box 64,

АДРЕСИ СЕКР. ВІДДІЛІВ.

АЛЬБЕРТА.
LETHBRIDGE, ALTA.
 Wm. Gontash
 Box 40, Stafford Village, Alta.

EDMONTON, ALTA.
 W. Tomiak, 12819 — 73 St.
MEDICINE HAT, ALTA.
 B. Zmurezyk, 1230 Bridge St.

BELLEVEUE, ALTA.
 Wilna Dumka, Box 45
COLEMAN, ALTA.
 Society "Nadia"
 H. Sofroniuk, Box 158

VEGREVILLE, ALTA.
 Borotba za Wolu J. Boychuk
BOIAN, ALTA.
 "Swidomist" w Borivziach G. Shewchuk

БРІТІШ КОЛУМБІЯ.
FERNIE, B. C.
 Tow. "Wolia"
 W. Moysiuk, Box 830

MICHEL, B. C.
 F. Muchayluk, Box 82

САСКЕЧЕВАН.
REGINA, SASK.
 "Prawda"
 W. Parich, 912 — 11-th Ave.

MOOSE JAW, SASK.
 Tow. Zoria
 T. Hrycenjuk, 410 Home St. W.

МАНІТОБА.
WINNIPEG, MAN.
 M. H. Kazyk, 1099 Burrows Ave.
ELMWOOD, MAN.
 N. Mycak, Louis Bridge
 Box 143,

TRANSCONA, MAN.
 N. Sabunchak, Box 208

ОНТЕРІО.
BRANTFORD, ONT.
 N. Jakowec, 108 Market St.

COBALT, ONT.
 M. Shamley, Giroux Lake, Ont.
 Box 84,

SAULT STE. MARIE, ONT.
 Al. Gerylewych, Box 282

ST CATHERINE, ONT.
 I. Hawryliuk, 174 Ontario St.

S. OSHAWA, ONT.
 M. Boychushyn, Box 25.
SO. PORCUPINE, ONT.
 T. Sakaliuk, Box 22

АДРЕСАР

Екзекутивний Комітет У.С.Д.П.
 Адреса:
 Executive Committee of the U. S. D. P.
 Box 3658 Winnipeg, Man.

Західний Окружний Комітет (Альберта і Бр. Колумбія).

Секретар:
 N. Tkaczuk, Fernie, B. C.
 Box 830

Східний Окружний Комітет (Онтеріо і Квебек)

Секретар:
 J. Demediuk, Hamilton, Ont.
 Box 64,

АДРЕСИ СЕКР. ВІДДІЛІВ.

АЛЬБЕРТА.
LETHBRIDGE, ALTA.
 Wm. Gontash
 Box 40, Stafford Village, Alta.

EDMONTON, ALTA.
 W. Tomiak, 12819 — 73 St.
MEDICINE HAT, ALTA.
 B. Zmurezyk, 1230 Bridge St.

BELLEVEUE, ALTA.
 Wilna Dumka, Box 45
COLEMAN, ALTA.
 Society "Nadia"
 H. Sofroniuk, Box 158

VEGREVILLE, ALTA.
 Borotba za Wolu J. Boychuk
BOIAN, ALTA.
 "Swidomist" w Borivziach G. Shewchuk

БРІТІШ КОЛУМБІЯ.
FERNIE, B. C.
 Tow. "Wolia"
 W. Moysiuk, Box 830

MICHEL, B. C.
 F. Muchayluk, Box 82

САСКЕЧЕВАН.
REGINA, SASK.
 "Prawda"
 W. Parich, 912 — 11-th Ave.

MOOSE JAW, SASK.
 Tow. Zoria
 T. Hrycenjuk, 410 Home St. W.

МАНІТОБА.
WINNIPEG, MAN.
 M. H. Kazyk, 1099 Burrows Ave.
ELMWOOD, MAN.
 N. Mycak, Louis Bridge
 Box 143,

TRANSCONA, MAN.
 N. Sabunchak, Box 208

ОНТЕРІО.
BRANTFORD, ONT.
 N. Jakowec, 108 Market St.

COBALT, ONT.
 M. Shamley, Giroux Lake, Ont.
 Box 84,

SAULT STE. MARIE, ONT.
 Al. Gerylewych, Box 282

ST CATHERINE, ONT.
 I. Hawryliuk, 174 Ontario St.

S. OSHAWA, ONT.
 M. Boychushyn, Box 25.
SO. PORCUPINE, ONT.
 T. Sakaliuk, Box 22

PIKIX. Ч. 45.

БОЛЬШЕВИКИ ПРОПЛИ ПРАВИТЕЛЬСТВО КЕРЕНЬСЬКОГО.

Взяли в свої руки керівництво і одночасно видали прокламацию в якій говориться про передачу землі на ім.

Лондон, 8 падол. — Претерського його правство усунує від влади рійним пролетаріатом і ком. Се зістало оголош прокламация пересланий б тним телеграфом до Лон

Большевики мають контролю і стремлять до ного заклопаче мира. Як оголошує Л. Троцький, сидить Екз. Ком. петро ської Ради Роб. і Садл. П деякі члени тимчасового вительства арештовані.

Прокламація говорить: "Петроградська Рада Р ничих і Садлатських Делу уважає слідуєчє за прог нової влади:

"Перше — Предложено ного демократичного мира "Друге — Негайно пере великих земельних посідо селянам.

"Трєте — Перехід усіє вл в руки Ради Роб. і Садл. татив.

"Четверте — Скликане новного Зібраня на справе вих основних.

"Народна революційна армі сьміє позволити непевином ськовим частям покидати вий фронт і йти в Петрол Спершу вона мусить вжи мирних средств, а коли так кажуть ся невистарчаючим ужити сили!"

Рос. новинарське аген заявляє, що в большевисті прокламация не тільки гово ся про роздану землі селя але й про негайне скликає станочного Зібраня.

КОЗАКИ ТРИМАЮТЬ ПОРЯДОК.

"Делегати від трох ко зких регіментів розположен Петрограді" заявляють, що не послуають розказу пр тельства і не підуть проти тничих і садлатських депу та що вони пригтовляють до вдержаня порядку.

Николай Ленін, якого п тано дуже горячо, начерт три проблеми, які стоять т перед революційною демо ею: перша, — негайне зак не війни, в якій цілі нове вительство мусить запро вати розоружене воюючу друга — передане землі нам; трєта, — полагоджене номічної кризі.

В ВАШІНГТОНІ БОЯТЬ ШО В РОСІИ ТЕПЕР РО ЧИТЬСЯ СЯ ГОРОЖАНОВИНА.

Вашігтон, 8 падол. — док Кереньського і перехід

ПРОШУ

Дня 22-го падоліста Буду тримати тотую сопис, а також ріжше, чим де инде: ТО НЕ. Я З НАЙБІЛЬШЕ СТАРАТИСЬ Онуфрій Будник 59